BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXII No. 77. Tel. SOth Boston 8-2680 ANTRADIENIS (Tuesday), SPALIŲ (October), 12 D., 1948 M. Tel. SOuth Boston 8-2680 SIX CENTS.

Dabarties Pastabos

Dewey ir pavergtos tautos
Aiškins naują Amerikos kryptį
Komunizmo įsibėgėjimas

●

Gub. Dewey, respublikonų kandidatas į prezidentus, savo kelionėje nuo jūrų iki jūrų vienoje sustojimo vietoje kalbėjo apie tai, kokia turės būti jo užsieninė politika. Dėl santykių su Rusija respublikonų kandidatas pasakė: "Geriausias būdas sugyventi su sovietų vadais yra santykiauti su jais kaip stiprūs-lygūs su lygiais".

Apie išlaisvinimą Rusijos pagrobtų tautų nei pusės žodžio.

Kam tokis nusistatymas gali patikti? Ne tiems, kuriems rūpi visų tautų laisvė, teisingumas ir lygybė.

Kai dėl Stalino garbintojų, tai jie iš respublikonų kandidato pareiškimo sau didelio kapitalo, rodos, negalėtų daryti. Bet daro. Ir gerai. Tame viltis tautų esančių anapus geležinės uždangos. Juk jei maskviečiai nurimtų, tai Dewey, kaipo naujas Amerikos prezidentas, kaip iš jo pareiškimo matome, pripažintų Rusijai viską, ką jo pirmtakūnai yra jai atidavę. Tik tolimesnė Rusijos agresija teprivers Ameriką nuo žodžių eiti prie darbų.

●

Gub. Dewey, išdėstydamas savo užsieninę politiką, ją išskirstė į devynis punktus. Aštuntame punkte pasakė, kad Amerika turi imtis žygių apsakyti apie save visoms pasaulio tautoms.

Sumanymas vietoj ir labai reikalingas. Iki šiol to nereikėjo daryti dėlto, kad ir be aiškinimo visas pasaulis žinojo, kad Amerika stoja už visų tautų laisvę. Bet nuo Roosevelto Didžiojo Amerikos nusistatymas yra pasikeitęs iš pagrindų. Dabar Amerika stoja po senovei tik prieš rudus, juodus ir geltonus prispaudėjus. Jų pagrobtoms tautoms išlaisvinti Amerika nesigailėjo nei pinigų, nei savo jaunimo kraujo, nei jo gyvybės. Bet kas kita raudonųjų smaugėjų klausime. Amerikos žvilgsniu raudonieji žmonių ir tautų smaugėjai ir žudytojai yra "caca", geri. Raudoniesiems smaugėjams Amerika atidavė Europos vidurio tautas ir atidarė jiems duris į viso pasaulio tautas..

●

Amsterdame įvykusį nekatalikiškųjų Bažnyčių Kongresą katalikų vadovybė ne tik neneigė, o linkėjo geriausio pasisekimo. Buvo skiriamos ir maldos už pasisekimą. Tuo ypač pasižymėjo Olandijos dvasiškija. Mat Olandijos mieste tas Kongresas įvyko.

Apie to Kongreso tarimus ir nutarimus nemažai ir palankiai buvo rašyta katalikiškoje spaudoje. Mat nekatalikiškų Bažnyčių vadai į savo Kongre-

Tęsinys 2-rame puslap.

Karas Gręsia – Sako Churchill

Llandudno, Valija — Anglijos buvęs karo metu premieras ir vienas iš trijų "didžiųjų" Winston Churchill, kalbėdamas Anglijos Konservatyvų metinėje konferencijoje pareiškė, kad trečias pasaulinis karas gali bile kada išsiveržti ant žmonijos dėlei Berlyno krizės.

Tik dėka, Jung. Valstybėms, kad jos turi atominių bombų, sulaiko komunistų jugernautą nuo užliejimo visos Vakarinės Europos. Jungtinės Valstybės būtų kaltos pražudyme žmonijos laisvės ir papildyme savižudystės, jei jos sutiktų sunaikinti savo atomines bombas — sakė Churchill. (Rusija kaip žinome nuo senai reikalauja, kad Jung. Valst. sunaikintų savo atomines bombas). Jis ragino Vakarus privesti reikalus prie galutinos išvados ir padaryti galutiną susitarimą, kol dar Rusija neturi atominės bombos.

Ispanijos Premieras Išskrido Argentinon

Madrid — Ispanijos premieras ir užsienio reikalų ministeris, Alberto Martin Artajo išskrido specialiu orlaiviu į Argentiną.

Jis bus svečias Argentinos prezidento Juan Peron.

Marshall Kalbėjosi Su Forrestal. — Grįžta Į Paryžių

Washington, D. C. — Marshall, perkalbėjęs Prez. Trumaną, kad nesiųstų savo atstovo į Maskvą, turėjo pasikalbėjimą su apsigynimo sekretoriumi Forrestal ir pasiruošė grįžti į Paryžių, kur yra Jungtinių Tautų susirinkimas.

Sekretorius Marshall turėjo konferenciją ir su valstybės departamento pareigūnais. Ką jie kalbėjo spaudai nepaduoda, bet spėjama, kad kalbėjo apie militarius strategi n i u s reikalus. Paaiškėjo, kad Jung. Valstybės yra pilnai pasiruošusios karui, jeigu kuri nors užsienio valstybė mus užpultų.

Boston Braves Laimėjo Clevelande

Cleveland, Ohio —Penktą "World Series" žaidimą laimėjo Boston Braves baseball jauktas prieš Cleveland Indijonus.

Šio žaidimo žiūrėti į Cleveland Municipal Stadioną buvo susirinkę 86,288 žmonės.

Bostoniečiai laimėjo 11 prieš 5 santykiu. Ir kadangi 2 žaidimai įvyko Bostone ir du Clevelande, tai 5 vėl įvyks Bostone. Dabar santykis jauktu yra: Cleveland 3, Boston 2. Čiampionatui laimėti reikia 4 iš 7 žaidimų.

Angliakasių Vadas Lewis Prieš Trumaną

Cincinnati — Čia įvykusioj United Mine Workers unijos suvažiavime, jų vadas John L. Lewis aštriais žodžiais pasmerkė Prez. Trumaną, kaipo netinkamą būti šios šalies prezidentu.

Priimtoj rezoliucijoj netiesioginiai išeinama už Dewey, jo neįvardinant. Taip pat Lewis reikalavo pakelti angliakasiams ir mėnesinę mokestį į uniją $2.00, nes esą priklausyti prie šios unijos apsimoka, kad ir didesnius mokesčius mokant.

PATARIA ATNAUJINTI DIPLOMATINIUS SANTYKIUS SU ISPANIJA

Madrid — Eric A. Johnston, Amerikos Kino Gamintojų Sąjungos pirm., po pasikalbėjimo su gen. Franco pareiškė, kad Amerika turi būtinai ir greitu laiku atnaujinti pilnus diplomatinius santykius su Ispanija. Tuos diplomatinius santykius ši šalis nutraukė norėdama įtikti Rusijai, kuri buvo užvedus vajų Jungtinėse Tautose prieš Ispaniją.

Pirmiau Eric Johnston yra lankęsis ir Rusijoj keliais atvejais ir turėjęs kelių valandų pasikalbėjimą su Stalinu.

Gen. Franco Opozicija Susivienijo

Londonas — Anglijos užsienio ministerija praneša, kad Ispanijos monarkistai ir respublikonai susitarė ir pasižadėjo bendrai kovoti prieš gen. Franco valdžią.

Monarkistai ir respublikonai nutarė sudaryti koalicinę valdžią tremtyje, kuri atsišauks į Vakarų valstybes ir prašys jų paramos Franco valdžiai nuversti.

Prašys Išpuošti Svarbiuosius Konferencijos Kambarius

Paryžius — Pranešama, kad kaip tik Jung. Tautų susirinkams užgirs naujų namų statybą, tai sekretorius Trygve Lie pasiųs laiškus 58 tautoms ir Jung. Valstybėms ir kvies jas vadovauti svarbiųjų konferencijos kambarių dekoravimo darbui.

Kaip žinoma, Jungtinės Tautos statys sau pastovius namus prie East upės New Yorke.

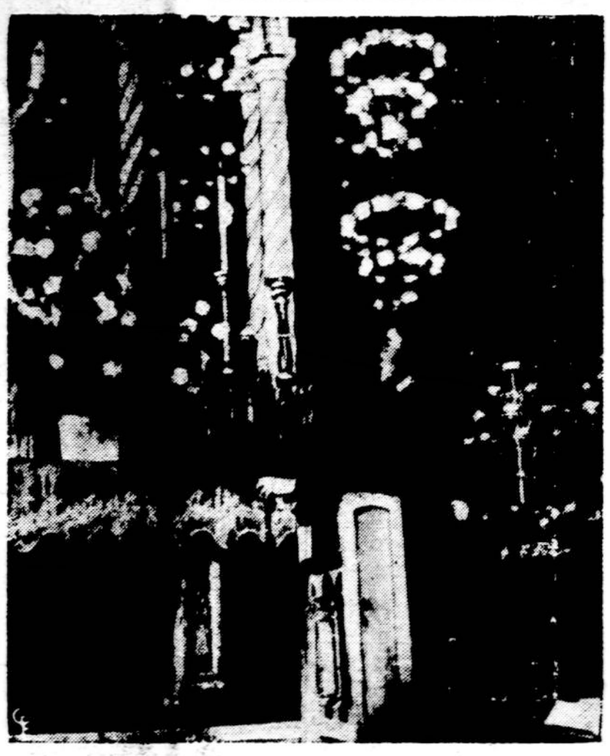

Prieš tris mėnesius dingo p.p. Navickų, gyv. Chicago, Ill., devynių mėnesių sūnelis Johnny. Policija išieškojo visas landynes, išgraibė upę, kaimynai pažadėjo už suteikimą žinių apie mažą Johnny 1000 radybų. Bet lig šiol jokių žinių nesigirdi. Motina Florence Navickas atėjus į Mažosios Gėlelės koplyčią suplupo prie altoriaus ir valandėlei atsigavus leidžia rožantėlį per pirštus, prašydama savo intencijoje, kad jos sūnelis sugrįžtų.

Mūsų Politika Nepasikeitė – Dewey

Albany, N. Y. — Gubernatorius Thomas E. Dewey, Respublikonų partijos kandidatas į Prezidentus, savo septyniosdešimt keturių žodžių pareiškime sako, kad Jungtinių Valstybių nepartinė užsienio politika tebėra galioje, ji nepasikeitė. Jis padarė tokį pareiškimą po to, kada Prezidentas Trumanas, aplenkdamas Jung. Tautas ir kitas Vakarų valstybes, atsisakė nuo pasiūlymo siųsti vyriausį teisėją Vinson į Maskvą pasimatyti su Stalinu.

Dewey sakė, kad Amerikiečiai vieningai remia savo delegaciją Jung. Tautose ir reikalauja, kad Rusija nuimtų blokadą.

Prezidentą Trumaną perkalbėjo sekretorius Marshall, kad nesiųstų atstovo į Maskvą kalbėtis su Stalinu. Sekretorius labai gerai žino, kad iš tų pasikalbėjimų nėra jokios naudos, o tik Maskvos diktatoriui užaugina didesnius ragus.

"Lietuvių Dailė Tremty"

Ryšium su ruošiama lietuvių dailininkų paroda Jungtinėse Valstybėse iš spaudos išėjo tai parodai skirtas katalogas "Lietuvių Dailė Tremty". Leidinyje dalyvauja 29 dailininkai, iš jų du mirę: Čiurlionis ir K. Šklėrius, ir vienas inžinierius architektas. Tarp daugelio reprodukcijų 16 yra spalvotas. Leidinyje gausiai atstovaujama tapyba, toliau grafika, skulptūra, pritaikomasis menas. Įžangą parašė A. Valeška. Redagavo P. Augius, padedant A. Valeškai, V. Petravičiui ir L. Vilimui.

Leidinio tekstas anglų kalba. Leidinys pavadintas "Lithuanian Art in Exile".

Nubaudė Uniją $20,000

New York — Federalis teisėjas Samuel Kaufman nubaudė krautuvės darbininkų uniją už laužymą teismo įsakymo.

Oppenheim — Collins departmentinė krautuvė buvo gavusi teismo draudimą — injunction prieš krautuvės pikietavimą. Unijos pikietuotojams to draudimo nepaklausius, ji nubausta $20,000.

Yra Ir Tokių Tėvų

Somerville, Mass. —Vienos šeimos septyni vaikai tapo paimti miesto globon. Šeši jų patalpinti miesto namuose, o šešių dienų kūdikis — mergaitė patalpinta į ligoninę.

Jų tėvai Mr. & Mrs. Richard T. Gauthier į vieną dieną suimti už girtavimą. Vaikai buvo nevalgę, pamėlynavę nuo šalčio, o kai kurie visai nuogi.

Rado Pasikorusį Berniuką

Roxbury, Mass. — John Doherty, 7 metų berniukas rastas pasikoręs savo namų rūsyje.

Manoma, kad berniukas paslydo nuo senos sofos, virš kurios buvo įrengta kilpa dėl žaidimo, ir kilpa užsiveržė pirm negu jis galėjo pasišaukti pagalbos.

Iškilmingos Pamaldos Columbus Dieną Paminėti

Dalyvavo 2,000 žmonių. – Šv. Mišios buvo atnašaujamos už mirusius veteranus

Boston, Mass.— Sekmadienį, spalių 10 d., Suffolk Downs lenktynių aikštėje buvo atnašaujamos iškilmingos šv. Mišios už visus mirusius karius - veteranus. Tai buvo Suffolk apskrities Columbus Dienos minėjimo pradžia.

Šv. Mišias atnašavo Monsignor Richard J. Haberlin. Pamokslą pasakė Tėvas Lewis.

Dalyvavo įvairių veteranų organizacijos su savo vėliavomis ir ženklais. Taipgi dalyvavo valstijos ir apskrities valdininkai. Iš viso dalyvavo apie 2,000 žmonių. Beje, dalyvavo 21 Auksinės Žvaigždės motina.

Labai gražus altorius buvo pastatytas Suffolk Downs aikštėje.

Prancūzijoje Vėl Siaučia Geležinkeliečių Streikų Bangos

Paryžius — Prancūzijoje vėl įvairiose vietose sustreikavo geležinkeliečiai. Visur streikams vadovauja bei juos iššaukia Generalė Darbininkų Konfederacija, kuri yra komunistų valdoma.

Be to streikuoja ir angliakasiai. Vyriausybė turi apie $2,000,000 nuostolių, per dieną dėl neiškastos anglies.

Žydai Protestavo Prieš Egyptą

Paryžius — Į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą prisiėjo išrinkti tris narius. Išrinkta: Norvegija, Kuba ir Egyptas. Žydų valstybės — Izraeliaus atstovai tuoj pakėlė didelį protestą ir pasmerkė Egypto išrinkimą į Saugumo Tarybą. Egyptas esąs agresorius prieš naująją žydų valstybę.

Jei taip, tai žydai turėtų lygiai protestuoti ir prieš Rusiją. Juk tai didžiausias neužginčijamas agresorius prieš Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Rusai Nužudė Austrijos Darbininką

Vienna, Austrija — Vidaus reikalų ministerija sako, kad pereitą penktadienį du Rusijos kareiviai durtuvais nužudė Johann Flash, Austrijos darbininką, Sovietų zonoje.

Valdininkai sako, kad Rusijos okupacijos valdininkai neleido Austrijos policijai padaryti to incidento tyrinėjimą.

Patys Vokiečiai Teis Ilse Koch

Munich — Patys vokiečiai yra pasirįžę teisti Ilse Koch, baisiosios Buchenwald koncentracijos stovyklos komandanto žmoną.

Amerikos teismas buvo ją pasmerkęs 20 m[illegible] kalėjimo, bet ta bausmė sumažinta iki 4 metų.

Prieš šią vokietę pasaulį yra sukeltas pasibiaurėjimas, būk ji vartojusi lempų virš e l i a m s — (shades) išmargintas (tatooed) žmonių odas. Ir būk kaliniai turėjusieji įdomesnius odos išmarginimus buvę greičiau žudomi.

Nors Beveik Visi Kaulai Buvo Sulaužyti, Bet Sveiksta

Worcester, Mass.—Prieš savaitę automobilio nelaimėje Vincui Murui, gyv. Orange St., Worcester, tapo sulaužyti trys šonkauliai, kairė koja sulaužyta trijose vietose, sulaužytas petys, sulaužyta dešinės rankos alkūnė, kairės kojos riešas ir "scapula" ir įskeltas galvos kiaušas.

Nežiūrint tų sužeidimų Muras, sulig Mary Lave ligoninės pranešimo, jis sveiksta.

Trumanas Darbininkų Balsais Nelaimėsiąs Didžiųjų Valstijų

New York, N. Y. — "The New York Times" korespondentai sako, kad Prezidentas Trumanas gaus daugiau organizuotų darbininkų balsų negu kuris kitas kandidatas, tačiau dar to neužteks, kad laimėti didžiąsias industrines valstijas.

Korespondentai taipgi sako, kad Demokratų partijos kandidatai į Senatą ir Atstovų Butą beveik visose valstijose gaus daugiau darbininkų balsų negu Prezidentas Trumanas.

Organizuoti darbininkai, sako korespondentai, nebalsuos už tuos kandidatus į Senatą ir Atstovų Butą, kurie balsavo už Taft - Hartley įstatymą. John L. Lewis, United Mine Workers prezidento, išėjimas prieš Trumaną nė kiek nepagelbės Dewey, Respublikonų kandidatui į Prezidentus.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

KAIP ŽYDAI SAUGOJA SAVO TERORISTUS

Tel Aviv, Izraelius —Apie 120 teroristų, žinomų kaip "Stern Gang" išsilaužė iš Jaffos kalėjimo, kurs buvo "saugomas" skaitlingos sargybos. Iš to skaičiaus tarp 75 ir 100 iš jų negrįžo į kalėjimą. Kaikurie išsilaužę iš kalėjimo nei nebandė bėgti, bei pasislėpti, bet nuėjo į netoli esančią jūrą, ten išsimaudė, bei aplankę savo draugus grįžo atgal į kalėjimą.

Sakoma kaliniai staiga užpuolę kalėjimo sargybinius ir juos nuginklavę, bet į kalėjimą įleistas po trijų valandų fotografas matęs kaip tie nuginkluotieji sargybiniai ramiai sau pietavę kalėjimo valgykloje, o kaliniai liuosai išeidavę ir sugrįždavę į kalėjimą.

Tame kalėjime buvo laikoma apie 250 sternistų, kurie yra kaltinami (ir jie patys pasigyrė) būk jų suokalbiu tapo nužudytas Jung. Tautų atstovas paliaubų vykdymo prižiūrėtojas grafas Folke Bernadotte. Atrodo, kad žydai savų teroristų perdaug nesaugoja.

Pasitarimas Aktualiaisiais Švietimo Reikalais

Įvedus Vokietijoj naują valiutą tremtinių švietimo ir kultūros reikalai labai pasunkėjo. Laikraščių padėtis nelengva, knygų leidimas sunkus, o švietimo ir kultūros darbas sunkiai beįmanomas. Švietimo reikalam aptarti rugpiūčio 10 d. Felbache įvyko lietuviškųjų organizacijų pasitarimas. Pasitarime aptarta lietuvių tremtinių mokyklų padėtis, kuri daugeliu atvėjų labai sunki, nes daug vidurinių mokyklų mokytojų nebegauna atlyginimo. Pradžios mokyklų padėtis geresnė. Amerikiečių zonoj vokiečių mokamas tremtinių pradžios mokyklų mokytojam atlyginimas siekia 40%.

Išsamiai susipažinta su studentų padėtimi. Iki valiutos reformos buvo šelpiama 1180 studentų, po valiutos reformos teįmanoma šelpti tik tuos studentus ,kurie ruošiasi diplomatiniams egzaminams. Tokių studentų Vokietijos universitetuose yra 148. Šiuo metu geriausiai išspręsta anglų zonos studentų tremtinių padėtis: jie iš vokiečių iždo gauna ligi 100 DM mėnesiui.

Po valiutos reformos karitatyvinių organizacijų padėtis tiek pablogėjo, jog gręsia rimtas pavojus sustabdyti veiklą. Paskatinti bendruomenės narius aukoti lėšas lietuvių tremtinių švietimo, šalpos ir kultūros reikalam nutarta prašyti Vykdomąją Tarybą ir LTB Centro Komitetą išleisti bendrą atsišaukimą. Aptarus kultūrininkų emigracijos į JAV reikalą, nutarta prašyti Amerikos lietuvių organizacijas jiems išrūpinti darbo ir buto pažymėjimus.

Britų Imperijos Konferencija Londone

Pirmadienį, spalių 11 d., Londone prasidėjo Britanijos dominijų konferencija.

Šioje konferencijoje bus svarstoma Vakarų Europos unija, Marshall'o planas, apsigynimo sutartis ir Rusija.

Gali Būti Karas

Durham, N. H. — Šiomis dienomis Charles Saltzman, Jung. Valstybių sekretoriaus padėjėjas, pareiškė, kad Jung. Valstybės siekia taikos, bet karas su Rusija gali būti neišvengiamas.

Jung. Valstybės nenori karo. Rusija taip pat sako, kad ir ji nenori karo. Tačiau Rusija smarkiai ginkluojasi ir provokuoja karą.

Anglai Pradėjo Organizuoti Pabaltiečių Sargybų Kuopas

Liepos pabaigoj anglai savo zonoj iš pabaltiečių tremtinių pradėjo organizuoti sargybų kuopas. Lietuvių reikalams atstovauti pakviestas lietuvis ryšio karininkas. Tuo tarpu sudaromos bendros pabaltiečų sargybų kuopos. Kuopose bus sudaromi atskirų tautybių būriai. Į sargybų kuopas verbuojama savanoriškai. Pabaltiečių kuopų organizavimu gyvai susidomėjo. Pirmieji du lietuvių būriai jau paruošti ir gavo tarnybinius paskyrimus.

Apmokymas trunka tris mėnesius. Priimami ne tik buvę karininkai, puskarininkai ir kiti atsargos kariai, bet ir kariuomenėje netarnavusieji. Pradžioje visi laikomi eiliniais, bet tuojau daroma atranka. Karininkai ir puskarininkai numatomi aukštesnėm pareigom.

Anglų pulkininkas Coggan - Harris, vyriausias sargybų kuopų viršininkas, pareiškė, kad jis apie pabaltiečius esąs geros nuomonės, nes jie esą ramūs, tvarkingi, stropūs. Jis jų laukiąs galimai daugiau.

Sargybų kuopose susidarius 500-600 lietuvių, anglai pažadėjo paskirti etatinį lietuvį kapelioną.

Numatoma, kad ateityje anglai pradės organizuoti darbo kuopas.

Kelionių Palengvinimas DP

IRO judėjimo skyrius pranešė, kad visi asmens, turintneji DP statusą ir gyveną amerikiečių zonoj, tiek stovyklose, tiek už stovyklos ribų, turi teisę gauti nemokamą kelionę geležinkeliais kai vyksta IRO arba jai priklausančių įstaigų tarnybos reikalais, arba į emigracijos ar repatriacijos įstaigas.

Tremtinė Baigė Muncheno Konservatoriją

P. Bičkienė - Novickaitė liepos mėn. išlaikiusi paskutiniuosius egzaminus baigė Muncheno Handelio konservatorijos operos klasę. Solistė Bičkienė dainavimo studijas pradėjo Vilniaus Muzikos Mokykloj 1941-44 metais. Į Muncheno Handelio konservatoriją įstojo 1946 metais. Iš lietuvių tremtinių ji yra pirmoji baigusi Muncheno konservatoriją.

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Spalių 19 d. š. m., Chicago, Ill., įvyks Lietuvių Kunigų vienybės seimas, kuris prasidės iškilmingomis pamaldomis Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyno koplyčioje.

Seimo posėdžiai įvyks minėto vienuolyno auditorijoje.

Kunigų Vienybės Centro Valdyba tikisi, kad visi lietuviai kunigai dalyvaus seime.

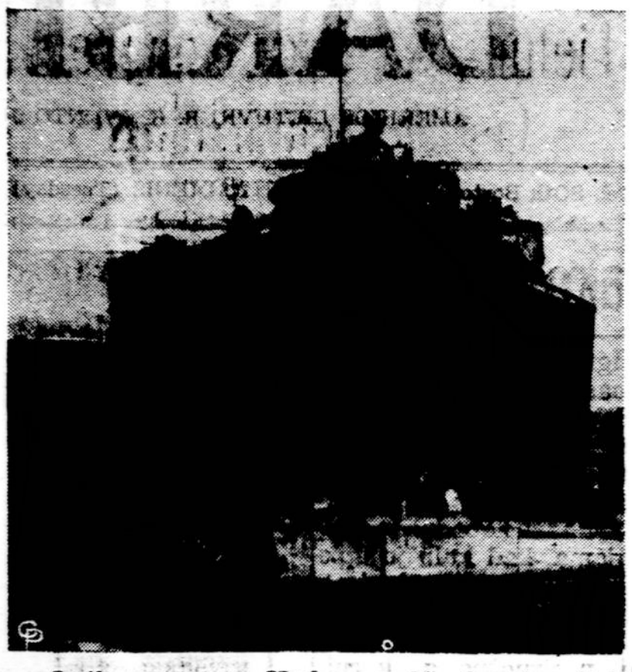

Laike manevrų Hudson upėje daugiau kaip 500 USA Armijos Rezervo karininkų atvyko šiuo LST laivu Bloomer Beach, N. J., kad paimti New York miestą.

TAUTINIS DELEGATAS ROMOJE

Jo Prakilnybė Tautinis Delegatas Lietuviams Vokietijoje ir Austrijoje Kanauninkas F. Kapočius šiuo metu lankosi tarnybiniais reikalais Romoje.

Rugsėjo mėn. 27 d. buvo priimtas Jo Šventenybės Valstybės pasekretoriaus Jo Ekscelencijos Mons. Montini, kur įteikė pustrečių metų veiklos pranešimą, apimantį lietuvių tremtinių religinį, moralinį, visuomeninį ir socialinį gyvenimą.

Spalių mėn. 1 d. buvo priimtas specialioje audiencijoje pas Jo Šventenybę Popiežių Pijų XII, su kuriuo keliolika minučių kalbėjosi įvairiais lietuvius tremtinius liečiančiais klausimais.

Spalių mėn. 2 d. pasakė per Vatikano radiją žodį, kurį čia paduodame savo skaitytojams:

"Vakar, spalių mėn. 1 dieną, turėjau laimės specialioj audiencijoj būti priimtas Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XII. Buvau girdėjęs, kad Jo Šventenybė ypač šiomis dienomis, po įvairių kongresų, jaučiasi pavargęs. Nežiūrint to, jis daug dirba ir meldžiasi. Įspūdis, kurį susidariau iš keliolikos minučių su juo kalbėdamas, tikrai patvirtina girdėtas žinias. Mūsų visų Tėvas matomai turi begales rūpesčių ir tai atsispindi jo veide, stipriai išvargusiame. Tačiau gerumas ir tėviškas atsidavimas tą patį veidą tarpais nuspalvina giedresnėmis spalvomis. Aš perdaviau savo tautiečių tremtinių nuoširdžiausius pasveikinimus ir padėkas, kurios įvairiomis progomis jam buvo reiškiamos. Džiugu buvo matyti, kaip Jo Šventenybės veidas pragiedrėjo, prasiveręs šypsančios lūpos ir jis pakartotinai lingavo galvą.

Perdaviau Jo Šventenybei prašymą, po kuriuo 20,000 lietuvių padėjo savo parašus, — prašymą, kad Jo Šventenybė paskelbtų maldos dieną už mūsų tėvynę Lietuvą. Įteikiau ir kitus du prašymus, kurie po lietuvių maldininkų pasiaukojimo nekalčiausiajai Marijos Širdžiai stebuklingoje Josios šventovėje Altoettinge (Bavarijoje), ir po to kio pat lietuvių tremtinių kunigų pasiaukojimo jųjų metinių rekolekcijų metu Seeshaupte, buvo paruošti, būtent, kad lietuvių tremtinių maldose vartojama invokacija "Tremtinių Motina, melski už mus" būtų įtraukta į Lauretaniškąją litaniją. Šv. Tėvas teikėsi tuos prašymus peržvelgti, valandėlei sutelkdamas savo malonų dėmesį ties jais.

Bet ir vėl Šventojo Tėvo veidas pasidarė susirūpinęs, kai jis nukreipė savo pasikalbėjimą apie kenčiančią Lietuvą. Buvo matyti, kaip jis norėtų patirti apie ją ką nors tikresnio ir džiugesnio.

Nuo Lietuvos Šv. Tėvo dėmesys vėl grįžo prie lietuvių tremtinių. Man teko priminti savo pranešimą apie bendrą ir religinę lietuvių tremtinių padėtį, liečiantį dviejų su puse metų laikotarpį, — pranešimą, kuris buvo įteiktas Jo Šventenybės valstybės pasekretoriui Jo Ekscelencijai Mons. Montini.

Paprašiau palaiminti mano tautiečius, ir Jo Šventenybė pastebėjo laiminąs visus lietuvius: tremtinius, jų kunigus, o ypač vargšę Tėvynę. Man asmeniškai buvo džiugu gauti palaiminimą mano darbui, mano bendradarbiams ir visiems artimiesiems.

Mano brangūs Tautiečiai! Guodžiančių ir stiprinančių žodžių mes iš daug kur ir iš daug ko išgirstame. Tačiau pakartotini paguodos, stiprinimo ir užuojautos žodžiai iš Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XII mums yra brangiausi, nes jie yra daugiau negu tik žodžiai. Sunkioje ir likiminėje mūsų kovoje šitai žinoti mums yra ypatingai svarbu. Jeigu Dievas ir Jo Sūnaus Vietininkas žemėje yra su mumis, tai kas galėtų mus dvasiškai sunaikinti!

KAUKAZAS – BŪSIMOJO KARO LAUKAS

Vienas prancūzų karininkas, svarstydamas būsimojo karo galimybes, prieina išvados, kad vakariečiai labai rizikuotų, pradėdami puolimą Europoje. Rusų kariuomenė esanti gausi ir gerai apginkluota. Šiuo metu ji turinti 200 divizijų, 35,000 tankų, tarp jų nemaža moderniausių 70 tonų "Stalin" tankų, 100,000 artilerijos pabūklų, 16,500 modernių lėktuvų, tarp jų 3000 sprausminių naikintuvų, gerus povandeninius laivus ir tt. Intensyvūs ir sėkmingi tyrinėjimai esą daromi atominės bombos ir bakteriologinių ginklų srityje. Šita Rusijos jėga nuolat auga. Europoje rusai turėtų galimybių gintis plačiame fronte, nepaliečiant jų tiekimo šaltinių, o klimato sąlygos leidžiančios didesnio masto operacijas Rusijoj tik tarp liepos - rugsėjo mėnesių.

To karininko nuomone, geriausia būtų galima pulti priešą Kaukaze. Tenai yra 80% Rusijos naftos, kurios centrus greit būtų galima užimti, kas paraližuotų kariuomenę. Kaukaziečiai esą drąsūs žmonės, nekenčia rusų, todėl, nedarant Hitlerio klaidų, juose būtų galima rasti puikius padėjėjus. Klimatas tinkąs karo veiksmams per ištisus metus. Iš ten būtų lengva žygiuoti Maskvos link, atimant iš bolševikų pačias vertingiausias sritis.

Dailininko Adomo Varno 70 Metų Sukaktis

Ravensburge gyvenąs dailininkas Adomas Varnas atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Dailininkui pagerbti suruoštas minėjimas. Jubilijatas iš lietuviškų organizacijų ir pavienių asmenų gavo daug sveikinimų. Dailininko Adomo Varno 70 m. amžiaus ir 40 m. kultūrinio darbo minėjimą suruošė ir Lietuvių Dailės Institutas Freiburge. Minėjime dalyvavo ir pats jubilijatas.

ATEITININKŲ DĖMESIUI

Š. m. spalių 17 d., sekmadienį, 10 val. ryte, Šv. Kazimiero Akademijoje, Marquette Park, Chicagoje, įvyks **Ateitininkų suvažiavimas,** kurs bus pradėtas šv. mišiomis Akademijos koplyčioje.

Į suvažiavimą yra kviečiami visi Amerikoje gyveną buvę Lietuvoje Ateitininkų organizacijos nariai, likę ištikimais Ateitininkų idėjai.

Dalyvausiantieji ir ateitininkų susiorganizavimui pritariantieji prašomi pranešti kun. Ad. Stašiui, 4557 So. Wood St., Chicago, Ill.

Organizatorių vardu:
Prel. Jonas Balkūnas
Kun. Adolfas Stašys
Dr. Adolfas Damušis
Juozas B. Laučka
Dr. Vincas Šmulkštys

DABARTIES PASTABOS

Pradžia 1-me pusl.

są rinkosi ne teologiškų, o socijalių, ekonominių, labdaringų, politinių klausimų rišti. Katalikų pirmaeiliai rašytojai pripažino, kad pasirodė, jog į tuos klausimus katalikų ir nekatalikų krikščionių pažvalgos veik nesiskiria.

Be kito ko minėtas Kongresas bandė surasti išaiškinimą, kodėl komunizmas savo moderniškoje diktatoriškoje formoje taip imponuoja tautų masėms daugelyje pasaulio kraštų. Katalikų rašytojas kun. Higgins tą mintį pasigavęs, rašo, kad katalikai irgi pripažįsta reikalą bandyti tą reiškinį suprasti.

Išrodo, kad tuomi be reikalo perdaug duodama kredito komunizmui. Juk fašizmas ir nacizmas nemažiau imponavo kaikurioms masių dalims.

Dabartinis komunizmo įsibėgėjimas priklauso nuo Roosevelto karo laikų propagandinės mašinerijos.

•

Iš Japonijos į San Francisco tapo atgabenta taip vadinama Tokyo Rose. Ji yra Amerikoj gimusi japonė. Prieš karą ji pabėgo į Japoniją ir karo metu per radio kalbėjo Japonijos imperialistų naudai. Dabar ji bus teisiama, kaipo išdavikė, panašiai, kaip kad buvo teisiami žymus Amerikos poetas Ezra Pound, laikraštininkas Chandler ir kiti už tarnavimą Mussoliniui ir Hitleriui.

Matome, kad kaip Pound ir Chandler, kad apsiriko svetimos švilpynės pasirinkime, tai taip apsiriko ir Tokyo Rose. Tačiau kas pasirinko Maskvos švilpynę, tai visi tebėra laisvėje ir jiems nieko netrūksta. Savo švilpynes jie tebepučia. Maskvos švilpukus taip pat turėtų suvalyti.

P. G.

Adomas Varnas yra sukūręs eilę vertingų tapybos paveikslų, iliustravęs daugybę knygų ir pagarsėjęs saržų rinkiniu—"Ant politikos laktų".

Lietuvių Dailininkų Paroda

Konstancoje (prancūzų zona) liepos - rugpiūčio mėn. buvo atidaryta dailininkų Adomo Galdiko ir V. K. Jonyno dailės darbų paroda. Parodą globojo prancūzų karinės valdžios Education Publique direktorius prof. R. Schmittlein ir Konstancos karinis gubernatorius Noel. Žymiųjų Lietuvos dailininkų paroda susidomėjimą parodė ir vokiečių visuomenė.

LDS N. Anglijos Apskrities SUVAŽIAVIMAS

Sekmadienį, šio mėnesio 24 d., 1 val. po pietų, Nekalto Prasidėjimo Švč. P. M. parapijos salėje, Cambridge, Mass., įvyks LDS Naujosios Anglijos suvažiavimas. Nuoširdžiai kviečiame LDS kuopų atstovus, svečius ir viešnias dalyvauti.

Kun. J. Bernatonis,
Dvasios Vadas
Antanas Zavackas, Pirm.
Tomas Versiackas, Rašt.

Malonu Yra Melstis iš Lietuviškos Maldaknygės!

"Darbininko" Knygyne Galite Įsigyti Pulkiausių Lietuviškų Sekančių Maldaknygių:

1. DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS, antroji laida. Surinko ir išleido kun. P. M. Juras. "Darbininko" spauda. 788 puls. $3.75
2. RAMYBĖS ŠALTINIS, antroji laida. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras. "Darbininko" spauda. 544 puslapių $3.00
3. MALDŲ RINKINĖLIS, surinko ir išleido kun. J. Koncevičius, baltais celeloido apdarais, 336 pusl. Kaina $1.50
4. ANIOLAS SARGAS, išleido "Garsas", 288 pusl. $1.50

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiu $..... ir prašau prisiųsti maldaknygę .....

Vardas .....

Adresas .....

.....

Juozas Kasinskas
Inc.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Domestic once per week yearly	$3.00	Vieną kart savaitėje metams	$3.00
Foreign yearly	$5.50	Užsieny metams	$5.50
Foreign once per week yearly	$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOuth Boston 8-2680

Politbiūro – klusnus Stalino įrankis

Rusijai vis ieškant priekabių smarkiau susikirsti, demokratinis pasaulis mėgina išrišti klausimą, ar Maskvos valdovai ištikrųjų nori karo, ar tik gasdina ir tuomi gasdinimu siekia stipriau įsigalėti Europoj ir kitose pasaulio dalyse. Vakarų politikai mėgina atspėti, kokią rolę vaidina Stalinas dabartinėj Sovietų politikoj. Visiems žinoma, kad jis visagalis diktatorius; tačiau pradėjo plisti gandai, kad Stalino galybė sumažėjo, viską valdąs politbiūras, gi buvusis diktatorius esąs tik simbolinė figūra, neđaug ką reikšmingesnis už nabašniką Kalininą.

Man, rodos, kad mažai yra taip manančių, bet jei dar tokių esama, tai jie labai klysta. Štai kokie yra faktai, kuriuos paduoda tam tikri Alijantų šaltiniai, pagal paskutinias jų gautas informacijas:

Stalino galia ir valdžia yra kaip ir buvusi: absoliutė, nepaliečiama diktatūra, prieš kurią nusilenkia visos Sovietų valdiškos įstaigos. Sovietų vyriausybės aparatas labai sudėtingas. Jis yra dvilypis. Viršūnėje sėdi Stalinas. Jo dešinėje — Komunistų partija, kuri faktinai valdo. Kairėje — taip vadinamoji valdžia. Ji oficialiai taip vadinasi, bet valdžios kaip ir neturi. Komunistų partijoj štai kokios įstaigos: Politbiūro, Orgbiūro, Sekretariatas; Centralinis Komitetas; Visų Kom. Partijos skyrių Kongresas ir Partijos nariai.

Kairėje pusėje oficialinė, "vyriausybė": Tautų Komisarų Taryba; Aukščiausias Komunistų Kongresas; Sovietų Prezidiumas; Visų Tautų Sovietai; Aukščiausias Teismas; 16 Respublikų valdžios atstovai ir — rusų tauta.

Visos tos įstaigos šį tą veikia — daugiausiai agitacijos, propagandos ir komunistinimo srityse. Bet visą vyriausią valdžią turi Politbiūro, o Politbiūrą valdo Stalinas. Politbiūre yra 12 pareigūnų, tryliktas Stalinas. Tas nelyginis skaičius neva tarnauja tam, kad, balsams lygiai pasidalinus, atliekamoji vienata persvertų nuosprendį į vieną, ar į kitą pusę. Tačiau tai tik tuščias formalumas, nes politbiūras niekad nebalsuoja. Balsuoja, ar verčiau sprendžia tik vienas Stalinas. Jo žodis galutinai lemiantis. Kaip pasako, taip ir turi būt įvykdyta. Nieks neišdrįsta priešintis.

Tačiau tai nereiškia, kad Politbiūre nėra jokių debatų nė ginčų. Kaip tik priešingai, visi pareigūnai ten kalba, ginčyjasi, net kritikuoja padarytas klaidas, ypač užsienio politikoj. Stalinas tyli ir klausosi. Jis tai vaikštinėjai, tai atsisėdęs prie staliuko užsirašinėja. Nieks neprasprūsta pro jo dėmesį. Kai visi išsikalba, jis taria savo žodį. Jo žodis — nebepakeičiamas nuosprendis.

Politbiūro nariai dažnai keičiami. Tiktai keli — Molotov, Vorošilov, Koganovič, Mikojan, Beria, Bulganin — ilgesnį laiką ten betarnauja. Kiti dažnai kaitaliojami. Juos "išvalo" pats Stalinas. Duoda visiems laisvai išsikalbėti ir sprendžia apie jų tinkamumą. Nepritrusieji naujokai greit išsišoka ir — išnyksta. Gudresnieji pažvelgia į pono akis ir žino, kas jiems sveika ir kas nesveika. **K.**

Lietuvių Katalikų Kongreso Garbės Šeimininkas

Arkivyskupo Stritch Laiškas Nuoširdžiai Ragina Visus Lietuvius Prie Krikščioniško Gyvenimo Šeimose

Prieš kiek laiko klebonas kun. Ignas Albavičius, Cicero, Ill., gavo nuoširdu laišką nuo Jo Eminencijos Samuelio Kardinolo Stritch, DD., Chicagos Arkivyskupo, kuris bus garbės šeimininkas ateinančio Visuotinio Amerikos Lietuvių Katalikų Kongreso Chicagoje, spalio 17-18 dd., 1948 m.

Šiame laiške Jo Eminencija džiaugiasi, kad Amerikos lietuviai katalikai renkasi kongresan, ir pagiria kongreso pasirinktą temą; būtent, krikščioniškas sustiprinimas katalikiškos šeimos mūsų moderniškame pasaulyje. Kardinolas toliau aiškina savo laiške, kad negalima atstatyti Kristaus mokslo tarp žmonių šiuo laiku, jeigu nepradėsime su krikščioniškomis šeimomis; pagrindinis blogumas šeimose yra praradimas krikščioniškų idealų.

"Divorsų skaičius", rašo Kardinolas, "yra mūsų valstybių sugėdinimas ir parodo, kad supuvimas yra namuose. Savimeilė yra daugiausia prisidėjusi prie namų klusnumo suardymo ir aptemdė pirmąjį vedybų tikslą. Jūsų kongresas labai daug pasitarnaus mūsų Bažnyčiai, jei iškels vedybų šventumą ir pastovumą. Lietuvių kilmės katalikai turi nepaprastai gražų supratimą katalikiškos šeimos svarbumo, kurį turėtų perduoti kitiems. Jaunieji turi saugotis, kad tie blogumai nesilpnintų jų šeimu, ir jie turi būti prisiruošę kovoti prieš tuos blogumus".

Tokie yra linkėjimai ir troškimai Jo Eminencijos Kardinolo Stritch, DD., mūsų didžiajam kongresui, kuris greitu laiku įvyksta Chicagoje. Kardinolas Stritch sakys pamokslą laike Šv. Valandos, kuri pradės kongresą, Šv. Vardo Katedroje, Chicagoje, 3 val. popiet, spalio 17 d. Šioje Šv. Valandoje dalyvaus visi kongreso dalyviai ir kiti Chicagos lietuviai katalikai. Tuo laiku visi delegatai kunigai ir Chicagos dvasiškija dalyvaus aktyviai vienu ar kitu būdu.

Kolumbo Vyčiai (Lietuvių Cardinal Mundelein skyrius) pagerbs Kardinolą, Dariaus - Girėno Amerikos Legijono postas lydės, o visi susirinkusieji katedroje chicagiečiai giedos visiems lietuviams gerai žinomas lietuviškas giesmes laike Šv. Valandos. Visi Chicagos lietuvių parapijų choristai sudaro bendrą chorą tai dienai, o ypatingas giesmes atliks Sasnausko vyrų choras, vadovaujamas prof. Antano Pociaus.

Kardinolas Stritch laimins visas šeimas, kurios yra vedusios virš 25 metų, ir joms visoms bus paskirtos ypatingos vietos pačioje katedroje. Kardinolas Stritch per tas šeimas perduos visos Amerikos lietuviškoms šeimoms savo ypatingą palaiminimą, kad Dievas jas ypatingu būdu globotų ir gelbėtų apsiginti nuo visų pavojų, kurie šiuo metu gresia jųjų klestėjimui.

Tuojau po Šv. Valandos katedroje vyksta pirmasis posėdis katedros salėje, kur bus pasakyta daug svarbių ir reikalingų kalbų.

Kalbėtoju tarpe bus dr. J. Simonaitis, MD., gerai žinomas Chicagos gydytojas ir organizaciju veikėjas. Ed. (Moose) Krause, pagalbinis treneris Notre Dame Universitete, kun. J. Jutkevičius, Vyčiu dvasios vadas, prof. A. Damušis, prelatas Jonas Balkūnas ir kiti žymesnieji svečiai kalbėtojai vra numatyti šiam posėdžiui po Šv. Valandos katedroje.

Sekančios dienos posėdžiai šio svarbaus kongreso vyksta Morrison viešbutyje. Roosevelt kambaryje, iš ryto ir popiet.

Antroji diena, spalio 18 d., bus labai svarbi, nes bus svarstomi svarbūs Katalikiškos Akcijos, jaunimo ir organizacinės veiklos klausimai.

Amerikos LRK Federacijos Chicagos apskrities, kuri ruošia šį kongresą, yra sudariusi komitetą iš 80 narių, kuris rūpinasi visais reikalais. Komiteto pirmininkas yra Stasys Pieža, žymus Chicagos laikraštininkas; o sekretorius yra pats Federacijos sekretorius, Leonardas Šimutis. Visi Chicagos lietuviško svarbesnieji veikėjai gyvenimo yra suburti aktyviai dalyvauti šiame kongrese.

Labai svarbu, kad kiekviena draugija Amerikoje atsiųstų savo atstovus į šį Amerikos Lietuvių Katalikų Kongresą ir jame aktyviai dalyvautų. Tik tokiu būdu mūsų katalikiškos organizacijos galės pagyvinti savo veikimą parapijose ir kitur.

Tokie dideli ir svarbūs suvažiavimai visos Amerikos lietuvių katalikų gali duoti vadams didesnį supratimą apie reikalingus darbus tarpe Amerikos senųjų lietuvių ir antros kartos Amerikos lietuvių. Jei katalikų organizacijos Amerikoje neprisidės prie šio labai svarbaus kongreso, tai jų veikimas ir liks, koks jis yra buvęs per praeitas kelias dešimtis metų. Didesnio veiklumo reikalauja mūsų tikėjimas ir mūsų tauta.

KUR SAPNŲ GROŽYBĖ

Kur sapnų grožybė,
Kus svajonės tos? —
Nieks nebevilioja
Jau širdies šaltos.

Nieks nebevilioja,
Tik daina gaili
Iš krūtinės plaukia
Ten toli, toli.

Kur sapnų grožybė,
Kur gi laimė toj? —
Nesužibo nūdien,
Gal sužibs rytoj?

SUNKIAI SPRENDŽIAMA TREMTINIŲ PROBLEMA

Vokietijos Kontrolinės Komisijos, CCG(BE), Karo Belaisvių ir Tremtinių skyrius (PW/DP Division) viršininkas, brig. generolas A. G. Kenchington, išbuvęs tose pareigose nuo pat šio skyriaus suorganizavimo, t. y. apie trejus metus, eitąsias pareigas perduoda kitam. Š. m. rugsėjo mėn. 6 d. jis buvo pakvietęs į savo įstaigą atsisveikinti po vieną atstovą iš visų tautybių tarybų. Ta proga brigadierius pasakė kalbą, paliesdamas eilę principinio pobūdžio klausimų.

Pasakodamas apie PW/DP skyriaus veiklą, jis ypač iškėlė sunkumus, kilusius iš Jaltos konferencijos susitarimo apie privalomą repatriaciją į kilmės kraštus. Dėl to tekę nuolat turėti susidūrimų ir sunkiai kovoti. Laisvo apsisprendimo principas lieka ir toliau nekvestijonuojamas.

Į DP problemos sprendimą jis kvietė visus žiūrėti galimai blaivesnėmis akimis. Tiesa, Britų zonoje, likę, palyginti, nebedaug DP, apie 180,000 (o buvo gerokai per 2 milijonus), bet užbaigti šią problemą spręsti dabar yra labai sunku. Atkreipta dėmesys, kad IRO organizacija veiks neilgiau kaip iki 1950 metų vasaros, o gal ir greičiau likviduosis. Kartu su IRO bus likviduotas ir PW/DP skyrius ir stovyklos. Brigadierius netiki, kad pagal dabartinį įkurdinimo tempą iki 1950 m. vasaros galėtų būti įkurdinti visi šiandie čia esą DP. Todėl kiekvienas tremtinys turi labai rimtai ir nuolat galvoti, kas bus 1950 metais. Kiekvienas turi apsispręsti vienai iš šių trijų galimybių: emigruoti, repatrijuoti ar likti Vokietijoje.

Kai kurių kategorijų tremtiniams repatriacija esą būtų vienintelis realus dabartinės būklės išsprendimas. Brigadierius betgi nemano ,kad daug kas šia galimybe pasinaudotų. ypač pabaltijiečiai. Kas laisvai apsispręsdamas panorės repatriiuoti. tam jokiu būdu nebūsią ir ateity trukdoma.

Jo žiniomis daug kas perdaug vilčių deda i JAV neseniai priimtąjį DP įsileidimo įstatymą. Visi norintieji į JAV, be abejo, negalės pakliūti, nes ir įsileidžiamas skaičius per mažas, ir nežinia, kaip bus pats įstatymas vykdomas, o pagaliau istatymo vykdymas gali priklausyti ir nuo krašto vidaus politikos momentų. Ne visi kraštai yra humaniški dėl DP emigracijos. Skaudu, bet taip jau yra.

Įsijungimas į vokiečių ūkį ir pasilikimas Vokietijoje taip pat susijęs su tam tikrais sunkumais. Nepaslaptis, kad vokiečiai nėra palankūs DP. Dažnai tenką įsisiūbavusius aukštesnius pareigūnus pristabdyti, bet, vokiečiams gaunant vis daugiau savarankiškumo, ši problema dar sunkės. Reikia neužmiršti, kad po valiutos reformos vokiečių bedarbių skaičius didėja, ir bus sunkiau į vokiečių ūkį įsijungti ir užsitikrinti sau pragyvenimą. Vokietija dar ilgesnį laiką bus karinėje aliantų priežiūroje. ir DP, pasilikę gyventi Vokietijoje, turėsią būti apdrausti, sudarant su Vokietija taikos sutartį.

Esą ir tokių, kurie, spekuliuodami greitu karu su rytais ir galimu greitu grįžimu į savo kraštus, neapsisprendžia dėl savo ateities. Daromos visos pastangos karui išvengti, nes naujas atominis karas reikštų civilizacijos žlugimą.

Atsisveikindamas brig. Kenchington padėkojo visų tautybių taryboms už atliktą ir atliekamą darbą savo tautiečių gerovei ir pažadėjo savo įpėdini atitinkamai informuoti ir nuteikti. Lietuviai atsisveikinimo proga įteikė "Aufbau" išleistą "Lithuanian Art in Exile" knygą - albumą.

Lietuvių Šeimos Rožančius

Rašo — **Padangės Aras.**

Tai tikrai negalima įsivaizduoti tokios krikščioniškos šeimos, kuri pasišvęsdama kalbėti šeimos rožančių, gyventų neprietelystėje tarpusavyje, ar nesantaikoje su Dievu.

ROŽANČIUS — ŠEIMOS VIENYBĖS JĖGA

Šeimos rožančius taipgi yra ir praktiškas tikras būdas sustiprinti šeimos gyvenimo vienybę, kuri labai dažnai yra silpninama, supagonėjama moderniškojo gyvenimo įtakos ir nekrikščioniškų papročių. Pav. tėvelis didesnę dienos dalį dirbdamas fabrike, dirbtuvėje, ar raštinėje, broliai - seserys būdami mokykloje, darbe neretai sugrįžta į namus visai nesirūpindami šeimos gerove, tvarka, ar tarpusaviu sugyvenimu. Taigi, nors kasdienis šeimos rožančius pajėgs sujungti juos visus bendron šeimon dvasion, glaudesnėn šeimyninio židinio vienybėn.

ROŽANČIUS — VAISTAS PRIEŠ SUPASAULĖJIMĄ

Šiandien, kaip dar niekad žmonių gyvenime, reikalinga yra pasekmingas vaistas, galingas ginklas apginti krikščioniškos šeimos gerovę ir moralę. Supasaulėjimo ir materijalizmo — subedievėjimo idėjos, tie trys aršūs krikščioniškojo gyvenimo priešai, kaip tik ir kesinasi į šeimos gyvenimo gerovę. Juk šiandienis radio, laikraščiai, žurnalai, kasdienės kalbos atneša gyveniman tas klaidingas idėjas — mokslus į kiekvieno krikščionio namus ir stengiasi užkariauti visų narių širdį, akį ir mintį. Ypatingai teatrai ir juose kalbantieji paveikslai griaute griauna ir pajuokia šeimos šventumo židinį.

Tik mūsų laimei, Dievas suteikia tinkamus ginklus prieš tą supagonėjimą — nukrikščionėjimą. O juomi kaip tik ir yra šeimos rožančius. Daugelio šimtmečių istorija jau įtikrino milijonus žmonių praeityje ir dabartyje, kad rožančius yra labai galingas ir pasekmingas ginklas prieš nuodėmių ir visokio nedorumo galybę, kokios tik jos nebūtų.

Šv. Rožančiaus jėga nugalėjo nedoruosius turkus prie Lepanto ir Temesvaro, kurie kesinosi sunaikinti tuometinę krikščioniškąją kultūrą ir civilizaciją Europos tautose. Panašiai ir šiandien, kuomet bedieviškas komunizmas grėsia visai krikščionijai ir pasaulio civilizacijai, beabejo, jis bus tikrai nugalėtas, jei tik tautos paims vėl šv. rožančių į savo rankas!

Taigi, kaip tautoms nuo sunaikinimo, taip šeimoms nuo supasaulėjimo — supagonėjimo šv. rožančius yra galinga pajėga, aštrus ginklas prieš visus nedorybių priešus... juk pati Marija tą aiškiai pažadėjo žmonijai.

ROŽANČIUS — TOBULA MALDA

Nors kiekviena malda yra gera ir maloni Dievo akyse, tačiau šv. rožančius yra tobula malda dėlei savyje talpinančių paslapčių. Tai yra lyg koks gyvas organizmas, turintis tobulą kūną ir sielą. Ir taip jo kūnas — pats žodžių tarimas yra tobulas, nes jis nurodo tikrąjį mūsų išganymo ženklą ir talpina tris didžiausias katalikų tikėjimo maldas: "Tėve mūsų, Sveika Marija ir Tikiu į Dievą Tėvą". To organizmo siela — tris paslaptys — džiaugsmingoji, skausmingoji ir garbingoji — irgi yra tobula, nes ji labai aiškiai išreiškia paties Kristaus tobulą gyvenimą ir jį atgaivina kalbančios šeimos mintyse ir širdyse.

ROŽANČIUS — IŠGANYMO ŽENKLAS

Pirmasis žingsnis kalbėti šeimos rožančių yra žegnonė. Tai yra tobula pradžia kiekvienos maldos, ar kasdienio darbo. Žegnonė yra tikras ženklas mūsų išganymo, nes V. Jėzus atpirko pasaulio žmoniją iš šetono vergijos, atidarė išrinktiesiems dangaus karalystę ne kitkuo, bet savo šv. Kryžiumi ant Kalvarijos kalno.

Taigi, pradedant kalbėti šeimos rožančių, visi jos nariai persižegnoja pamaldžiai ir aukoja patį kalbėjimą — vardan Dievo Tėvo ir Sūnaus ir Šventosios Dvasios. Ir kiekvieno lūpose skamba tvirtas tikėjimas tų visų tikėjimo tiesų, kurias ir išreiškia kryžiaus ženklas arba žegnonė.

Kalbėdami "Tikiu į Dievą Tėvą" išreiškiama visas krikščioniškas tiesas ir gilias paslaptis mūsų šv. tikėjimo.

"TĖVE MŪSŲ" — PATIES KRISTAUS SUDĖTA MALDA

Malda "Tėve mūsų" visus kalbančiuosius iškelia iki dieviškos lygybės. Tat ir rožančių bekalbant tėvas, motina, sūnus ir duktė jį kalba ne kaipo vien tik žemiškos šeimos nariai, bet kaipo Dievo vaikai, sujungti tobulu — dvasiniu šeimos ryšiu, kame pats Dievas yra tėvu, o Nekalčiausioji Marija yra motina. Todėl ir šią gražiąją maldą yra sustatęs ne kas kitas, (ne žmogaus protas, ar širdis), bet tikrasis Dievo Sūnus — Kristus. Todėl ir šioji malda yra begalinės prasmės ir vertės, sykiu ir dangiškos jėgos malda. Ji yra tobuliausi esmė visos Evangelijos, kurios dvasioje mes privalome gyventi, kaipo tikrieji Dievo vaikeliai.

"Sveika Marija" ir gi yra labai prakilni, tobula ir visų maldų prakilniausis žiedas, kurią taip nuoširdžiai ir su karšta meile jau per šimtmečius kalba vaikučiai, jaunimas, suaugę ir pasenę žmonės. Ir iki šiandien jinai kartojama milijonų lūpų ir širdžių sveikatoje, ligoje ir mirties patale.

Ši malda yra ant tiek prakilni, ir širdį - sielą keliant į aukštybes, kad ji išreiškiama netik maldos žodžiais, bet ir dainos, muzikos akordais. Ir kas iš mūsų nėra girdėjęs pasaulio garsių kompozitorių žavėjančios "Ave Maria" muzikos, ar jaudinančios giesmės?!

Kan. M. Vaitkus.

SEPTYNI SOPULIAI IR SEPTYNIOS PAGUODOS

Rašytojų Vadas paragino parašyti ką nors, kas būtų susiję su karčiąja tremties jūra. Pasiryžaus surašyti į keletą lakštelių, ką perjaučiau ligi šiol patekęs į tremtinio kailį. Rašau ne tam, kad sudominčiau nesmalsų skaitytoją, juoba ne tam, kad sugraudinčiau širdį galimam geradariui, tik norėdamas palikti ateičiai šiokį tokį "žmoginį dokumentą". Gal žmogaus sielos tyrinėtojui jis pateiks vieną kitą mintį (tikrai atliekamo žmogaus, kuriam surastas ir tam tikras štampas — DP — tremties katorginin k u i paženklinti). Todėl ir nerašau apskritai apie tremtinius, tik apie vieną tremtinį, save patį, nes jį geriau pažįstu negu kitus.

KALVARIJOS KELIAS

Vadinas, 1944 metais vidurvasary prieš mano akis išsitiesė į nežinomybę tremties kelias, tikras kalvarijos kelias. Jam fotografiškai tinka tas vardas: kiekvienas tremtinis tai puikiai jaučia: o ir netremtinis lengvai su tuo sutiks — nereikia netgi per gyvos vaizduotės tremtinio daliai įspitrėti. Taip pat be ypatingų galvos pastangų kiekvienas supras, kodėl rašinį pavadinau— "Septyni sopuliai ir septynios paguodos". Tiesa pasakius, sopulių galima būtų surasti ir daugiau, o paguodų — tremtiniai būtų linkę priskaičiuoti žymiai mažiau, o kai kurie — netgi ne vienos. Betgi dėl simetrijos tegul jau palieka po septynis tų ir anų, ypačiai kas senos išmintingos galvos teigia — girdi, nesą blogo, kur neišeina į gerą... O bitutė, sakoma sugebanti iščiulpti medaus ir iš... Bet geriau nesakysiu. Kam juokas dabar, o man anuomet buvo blogiau negu ašaros.

KĄ DARYTI?

Štai pirmasis sopulys (nežinau, kaip kitiems tremtiniams — man vienas iš pikčiausiųjų): iš rytų atslenka juodas debesys, grumzdžias man tikra pražūtimi... Gal bandyti gelbėtis? Bet aš juk senas, sveikata silpna, turtas dar menkesnis... Ką veiksiu ten tuose Vakaruose, jeigu ar naciai ten nublokš, ar savo valia ten atsidursiu?... Priverstini darbai? Kacetas? O jeigu ir ne, tai kur prisiglausiu, kaip pragyvensiu?... Pagaliau kaip ten pateksiu?... Pėščias? Juk nei arklio, nei auto, nei netgi dviračio neturiu, o geležinkeliais naciai neleidžia naudotis... O jeigu tą kliūtį ir būtų galima kaip nors nugalėti,—tai pasirižti palikti savo kraštą, savo žmones, savą įprastą ramų kampelį, mielas knygas bei raštus? Dirbus per ilgą amželį įtemptą darbą, jau svajoti ramiai atsilsėti, palengva užgesti, saviškių apsuptam, globojamam ir mylimam, galop atsigulti savojoj žemėj. O dabar?... Ką daryti? Dieve, Dieve!.. Užpakaly tikra pražūtis, priešaky juoda praraja, o iki dar ją pasieksi,— sunkiausios kliūtys... Ką daryti? Ar bandyti gelbėtis ir pakelti dideliausią vargą, metus tylų savo kampelį ir viską, kas širdžiai miela ir ar mėginti kaip nors čia pasilikti nors tektų ir žūti?...

PERSILAUŽIMAS

Taip teko kankintis keletą savaičių, kol likimas lėmė ir valia pasilaužė — vykti į Vakarus... O ir skaudus besąs tas persilaužimas! Taip, gyvos sielos kruvinas persilaužimas. Persilaužimas! Tinkamas tai žodis... Tik tokiu dalyku neišgyvenusiam nedaug ką tepasakąs...

Rodos, tokioj sielos būsenoj kalbėti apie kokią paguodą būtų vien pasišaipyti iš žmogaus skausmo. O vis tik — žmogus yra tokia keista, o gal vien taip puikiai suorganizuota būtybė, jog, laikrodžio švytuoklė pasiekusi aukščiausią kančios laipsnį, visu būtinumu linkteli kiton pusėn, ieškodama paguodos ar atlydžio, ar bent užsimiršimo, — ir randa...

Taip buvo ir man: kai persilaužimas įvyko, pasidarė ramiau, lengviau, geriau. Bent trumpam... Tai — pirmoji paguoda.

Prasidėjo kelionės vargai. Tai antrasis sopulys. Visam tam papasakoti reikėtų ištisos nuotykių apysakos. Bet kam bepasakoti Skaitytojai yra jau tiek apie tai girdėję ar skaitę, jog jiems būtų gal vien nuobodu, kas mums buvo taip sunku ir skaudu: ta nežmoniška kamšatis geležinkeliuose, tos nemigo naktys, tos pėščios kelionės po keliasdešimts kilometrų, velkant visą savo turtelį, tos nakvynės kiaurose daržinėse vėjuje ir šaltyje, tas atsitiktinis blogas valgis ir gėrimas, tie bombardavimai svetimuose miestuose, tie lėktuvų apšaudymai kelionės metu...

Ir kad būtumei žmogus buvęs bent jaunas, sveikas, stiprus! O dabar — senas, liguistas... ir vienas, vienas... Niekas tavim nesirūpina, niekas nepadeda, niekas nepaguodžia. Tas vienišumas vargo dienomis besąs vienas iš blogiausių sopulių. Būdavo kartais taip sunku, jog žmogus manydavai: kad būčiau žinojęs, būčiau verčiau bandęs pasilikti tėvynėje, nors būtų reikėję ir žūti!

Bet ir šitas vargas neapsiėjo be pragiedrulių — šiaip žmogus nebūtum išturėjęs. Kaip būdavo malonu kai, nežmoniškai pavargęs, atsisėsdavai atsilsėti; kai išalkęs ir ištroškęs gaudavai padoriai pavalgyti ir atsigerti; kai po nemigo naktų rasdavai šiltą pastogę ir įmanomą guolį; kai po pavojingo bombardavimo giliai atsidusdavai, išlikęs gyvas ir vėl pro rožinius vilties akinius žvelgdavai į ateitį.

Pagaliau atsidurta svetimos šalies gilumoj — tenka ieškotis darbo ir užuovėjos — tenka vaikštinėti po įstaigas pas įvairius aukštus ir žemus, dvasinius ir pasaulinius valdininkus, mandagius ir šiurkščius, malonius ir šaltus, tenka melsti malonės, pasakotis, aiškintis, teisintis — savotiškai elgetauti; o gavus tarnybos paskirimą, vykti nerimastaujant pas naują savo viršininką, baigiant amželį tartum pradėt jį iš naujo, virtus paprastu padėjėju — vikaru; suprantant ir gyvai jaučiant, kad esi priimtas vien iš malonės; stengtis įtikti darbo davėjui, kad neduotų per daug jausti, kad esi nereikalingas; vykdyti visus pareikalavimus nežiūrint tolio, oro, negalios, nuovargio; nuolat skaudžiai jaučiant, kad esi elgeta, kuriam leista laikinai apsistoti toje vietoje ir duodama iš malonės pramisti. Kokia toji elgetos padėtis sunki, žeminanti, demoralizuojanti, supras ir pajus vien tas buvęs savarankiškas pasiturįs inteligentas, kuriam yra tekę kas panašu paragauti...

NAŠTA IR PAČIAM SAU

Tai — trečias sopulys tremtinio kalvarijos kely. Bet ir tas nebe sesės paguodos: elgetavimą palengvindavo griežtas būtinumas, kuris verte versdavo eiti, kur reikiant; o kartais tą kartų vaistą pasaldindavo dankomojo žmogaus suprantąs žvilgsnis, pasigailimas šypsnis ar geras žodis: juk toli gražu ne visi būdavo nepasitikį ar šalti — nedraugiški, ar netgi žiaurūs.

Pagaliau žmogus įsitaisei pastovesnėj vietoj, kur, kad ir nepatogu, o dažnai tiešiog sunku, betgi darbdavíai ir duondaviai yra pakankamai geri. Jie iš tavęs laukia dėkingumo — ir ne bet kokio, tik ryškaus ir sau malonaus. Ir širdies gilumoj tu esi jiems dėkingas, ir trokštumei tą dėkingumo porciją gražiai atlikti, jiems tinkamai atsilyginti. Bet kaip ir kuo? Ir ilgainiui toji pareiga, tas rūpestis ima tave kas kartą labiau slėgti ir kankinti... O tas priklausomybės jausmas, tas savo nereikalingumo jutimas... Esi našta kitiems — pasidarai nepakeliama našta ir pačiam sau.

Tai ketvirtas mano tremties sopulys. O kur atatinkamoji paguoda. Čia, ir gerai apsižvelgęs, jos nebesurandi. Ir čia belieka nebent sakyti "Tai gera, Viešpatie, kad mane baudi; vertas esu"!

O čia ir penktas sopulys; šalia savo pareiginio darbo svetimiesiems, taip norėtus dar pasidarbuoti ir savo tautos naudai, saviškiams ką nors reikšmingą pasakyti, ką nors gražų lietuvišką sukurtį... Bet kam? Ateitis tokia neaiški... Ar iš viso beišliks Lietuva? Ar neišnyks lietuviai svetimose jūrėse? Ar bera prasmės dar ką nors lietuviškai kurti, Lietuvai darbuotis?!

Priekabi ta pagunda, sukta ir sopulinga. Gyvenimas atrodo toks betikslis ir tuščias. Dabar toks nereikalingas ir grasus. Ir vos besusituri kartais nesušukęs: "Gelbėk, Viešpate, skęstu"!

Išgelbėti tas prisirišimas prie tėvynės, prie savo žmonių, prie motinos kalbos, tas karštas noras, kad jie išliktų, klestėtų. O noras gimdo viltį. O Viešpats ją laimina.

TREMTINIO SKAUSMAS

Gyvenu tarp svetimtaučių; lietuvių retai kur tesutinku — ir taip jau ketveri metai. Argi bereikia vaizduoti, kaip pasiilgstu viso ko, kas savą, kas lietuviška — gimtosios žemės, lietuviško veido, tėvų kalbos garso. Dievaži, tai nelengvas bandymas tas šeštasis sopulys. Ir jį pasunkina ne vienas apsivylimas savo broliais, kur gyvena sau ramiai ir sočiai, kaip Dievulio užantyje, Dėdės Samo krašte; sakysime, rašai žmogus tenai ne vienam draugui, geram pažįstamam ar šiaip jau, rodos, labai padoriam asmeniui, neprašydamas jokios pašalpos, norėdamas vien gero žodžios susilaukti ar kokią nesunkią informaciją gauti; ir ką gi? tie padorūs padarai nesiteikia ne atsakyti... juk tai valandėlę sutrugdytų jų giedros dvasios snaudulį.

Tai tremtiniui taip skaudu, jog... tegul Dievas jiems atleidžia!...

Bet tą skausmą išblaško kartkartėms ir ilgėsį paguodžia gerosios dūšios šiapus ir anapus vandenyno. Neištariu nepaminėjęs ir žemai nenusilenkęs tokioms kilnioms širdims, kaip čikagiečiams p.p. P. ir U. Gudams, kun. A. Jurgučiui, L. Andriekui ir P. Juškevičiui, p. p. K. Gerviliui ir K. Jonaičiui ir rašytojui Antanui Vaičiulaičiui. Atleiskit, kad pavartosiu nuvalkiotą palyginimą (bet amžinai vartojamą; matyt, tinkamą): visi anie žmonės — tai vilties žvaigždė audringo dangaus pragiedruliuose...

Tik (ir vėl) ne valandėlės negalima ramiai pasidžiaugti!)... tuos pragiedrulius graso galutinai užskliausti ir tas žvaigždes nuo mūs aklinai atskirti kyląs iš rytų tamsiai raudonas debesys, subalansuoti visus mūsų sopulius bei paguodas ir išvesti mums šaldo — Pražūtis!

Tai — septintasis tremtinio sopulys, kuriam bent kiek sušvelninti esate vienintėlė paguoda Jūs, broliai Amerikos piliečiai, jei ištiesite mums ranką ir ištrauksite iš kylančio potvynio savan krantan.

Geriau duoti, negu prašyti — sušelpk savo tautietį nelaimėje! Aukas siųskite — United Lithuanian Felief Fund of America, Inc. 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

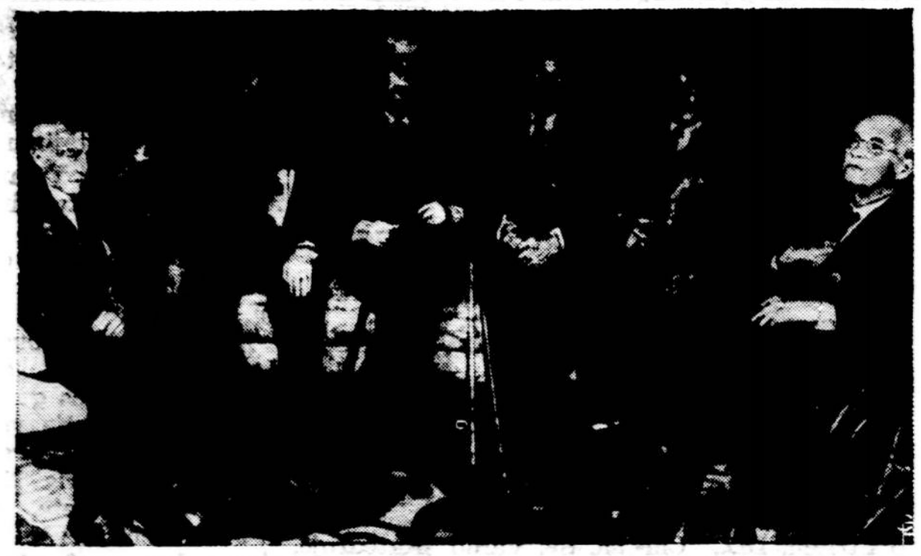

Civilio karo veteranai, kuriuos čia matome — šeši, sudėjus jų metus į krūvą turi 617 metų. Jie visi turi po virš šimtą metų, išskyrus iš dešinės ketvirtą, kuris 99 metų amžiaus. Jie susirinko Grand Rapids, Mich., draugiškam pobūviui.

Parodyk duosnumą mūsų tautos nelaimėje, nepagailėk dienos uždarbio tremtinių šalpai. Aukas siųskite — United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

PADĖKIT DP LIGONIAMS

Jau daug žmonių demokratiškam pasauly suprato kaip yra sunku išvietintiems asmenims Europoje. Eilė kraštų nutarė tų be tėvynės žmonių įsileisti darbams. **Bet visi pageidauja tik sveikų, fiziniai pajėgių vyrų ir moterų.** Amerika taip pat ruošiasi priimti didesnį skaičių tų ne dėl jų kaltės vargstančiųjų žmonių. Išleido tam reikalui net specialų Bilių, kuriame daug kas numatyta, tik apie ligonius nieko neužsimenama. Sveikieji "dipukai" gauna iš amerikiečių darbo sutartis, butų garantijas, affidevitus, tik jų negauna ligoniai. Sveikieji, šiokiu ar tokiu būdu, išvažiuos kur nors į Australiją, Kanadą ar Ameriką, tik vargu ar kur beišvažiuos DP ligoniai. Jų niekas nenori prisiimti, visi jų kratosi. Pagaliau, jei kuris sveikasis ir liks Europoje, tai jis gal pravers griuvėsiams kasti. O kas gi bus su ligoniais, seneliais ir invalidais, kurių niekas nepageidauja ir kurie šeimininkams sudaro naštą

To maža. Ligšiolinė praktika parodė, kad iš emigruojančių DP yra išskiriami ligoniai — šeimos nariai arba visa šeima negali išvykti. Yra daug atsitikimų, kad nerasdamas kitos išeities ir resperacijos paveiktas vyras palieka lageryje ligonę moterį, išvyksta į kitą kraštą, manydamas iš ten jai padėti. Arba vaikai — palieka ligonius tėvus, atsiduria už tūkstančių mylių, svajodami juos paskui atsiimti. Nieko klaikesnio nėra, kaip ligoniui atsisveikinti su savaisiais ir pasilikti vienam svetimam krašte.

Negalima sakyti, kad ligoniais nesirūpintų IRO ir okupacinės valdžios. Nuo bado ir lietaus juos šiaip taip apgina. Jeigu žmogus kojų nepavelka, jį paguldo į ligoninę arba senelių prieglaudą, jeigu vienišas numiršta, tai ir už palaidojimą užmoka. Dėl senių ir ligonių ateities sutvarkymo pažadų nestinga. Bet, dėja, kol kas įvyks, jų dienos yra juodos ir karčios.

Tokią nelaimingųjų būklę yra supratę, daug jai palengvinę jautrieji amerikiečiai, siųsdami maistą ir aprangą. Daug pagelbėjo įvairios labdaros ir šalpos organizacijos. Ypač didelį šalpos darbą savo tautiečiams atliko BALF — ta sutelktinė geros valios Amerikos lietuvių organizacija. Iš BALFo ligoniai gaudavo ir gauna realią paramą — įvairių BALFo surinktų gėrybių. BALFą su pagarba mini nelaimingieji tautiečiai Europoje ir iš jo laukia tolimesnės paramos.

Ligonių ir senių būklė darosi vis sunkesnė ir blogesnė. Kad ta parama nenutrūktų, BALFas vėl renka aukas ir įvairiais būdais ragina jus, Amerikiečiai, prie to vajaus prisidėti. Kur bebūtumėt — darbe, biznyje, šeimoje ar piknike, kai į jus bus kreipiamasi, nebūkite kieti, parodykit žmonišką širdį — aukokit BALFui!

To iš jūsų laukia blogiausioje būklėje esantieji DP seniai ir ligoniai. To laukia broliai, seserys, pažįstami ir nepažįstami tautiečiai.

Aukas malonėkite siųsti: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street Brooklyn 11, N. Y. Spakenberg, Vokietija Britų zona.

A. Rimydis.

Skaitykite ir platinkite katalikišką spaudą— laikraštį "Darbininką"!

ĮSIGYK ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKĄ

ŽODYNĄ

English - Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną — atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojaus gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siunčiame $..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Vardas .....

Adresas .....

Šie du vyrai — Dr. Eduardo D. P. De Robertis (kairėj) iš Cambridge, Mass. ir Dr. Francis O. Schmitt, iš Belmont, Mass. foto aparatu tiria beplaukianti žmogaus nervuose taip vadinamos ligos "polio virus" taškutį. Tai mikroskopinės draugijos tyrnėjimai, kurie kas kart atneša daugiau žinių kovai su ta liga.

Šiurpios praėjusio karo paslaptys

– Kaip nacių gydytojai darė eksperimentus su gyvais žmonėmis. – Išbando nuodus su kaliniais. – Vėžio liga ir elektros srovė į sveikus kūnus. – Stebėjo, kaip kaliniai miršta nuo nuodingųjų dujų. – Piaustė gyvų žmonių raumenis ir ėmė kaulus.

VOKIEČIAI GAMINO NAUJĄ RŪŠĮ LEKIANČIŲ BOMBŲ

Netaip senai gavau kaikuriuos atspausdintuosius dokumentus iš nacių karo kriminalistų teismo Nuernberge. Iš jų paaiškėja visa eilė šiurpių paslapčių, kaip naciai nevertino žmogaus gyvybės ir kaip nepaisė žmogaus teisių.

Štai vienas liudymas:

— Naciai gamino naują lekiančios bombos rūšį: V-3. Jie norėjo išbandyti, kaip veiks nuodai, kurie bus tos bombos nešami. Vieną dieną viename koncentracijos lageryje naciai visai eilei ten kalinamų žmonių rankoje prakrapštė žaizdelę, kaip skiepijant, panaudodami tam anuose nuoduose pamirkytą adatėlę. Taip nuodais įskiepytus žmones atvežė į krematoriumo lavoninę, visiems kitiems tame skyriuje esantiems kaliniams liepdami dviems valandoms pasišalinti. Kai po dviejų valandų sugrįžome, girdėjome baisų šauksmą, ir mus vėl pavarė tolyn. Taip, kad bandymas parodė, jog naujasis ginklas nesekmingas — nuodai neveikia pakankamai greit. Būtų laiko taip bombos apnuodytiems žmonėms duoti vaistų, kurie neitralizuotų nuodų veikimą. Be to, naciai pabijojo, kad ir anglai gali panašias priemones pavartoti, kaip represijas, ypač, kad anglai turėjo dar geresnes gamybos priemones, kaip vokiškieji nuodų fabrikai.

ŠVIRKŠTĖ ŽIBALĄ PO ODĄ

— Viename stovyklos kambaryje buvo 30 belaisvių. Juos visus naciai padalino į tris dalis po aštuonius žmones. Pirmajai grupei į kojas, po oda, įšvirkštė žibalo. Įšvirkštė gana giliai, po 2-3 kubinius centimetrus. Po aštuonetos dienų pasireiškė tvinkinys. Jį prapiovė ir tekančius pūlius surinko į sterilizuotus,sandariai užtaisytus stiklinius vamzdelius, kuriuos pasiuntė į medicinos institutą Breslave.

Su kita grupe atliko kitokius bandymus: įvairiomis chemikalijomis erzino jų odą. Kaikuriuos iš jų tepė stipriu boro rūgšties skiediniu, per ištisą savaitę patepdami tą pačią vietą pečiuose, kojose. Po kaikurio laiko atsirado aštraus odos suerzinimo žymės, kaikuriais atvėjais net susidarydavo tvinkinys. Paėmę pavyzdžius tų tvinkinių taipgi išsiuntė į Breslaują odos ir audinių sutrikimams tyrinėti. Susidariusios žaizdos kaikuriems negreit gijo. Pavyzdžiui, vienas žydas areštuotasis tesugijo tik po pe septynių mėnesių.

VĖŽĮ TYČIA UŽKRĖTĖ SVEIKIESIEMS

Kitus bandymus darė — nugarą veikdami juoduoju paraku. Trečiajai grupei buvo duoti lengvi pusryčiai: po pusę svaro baltos duonos ir silpnos arbatos, po to jiems liepta praryti po 15—20 žirnelių acrichino. Kiekvieną dieną paimdavo jų šlapumą ir specialiu paštu siųsdavo į Breslaują. Trečią dieną visi kaliniai, kurie buvo ėmę tuos acrichino žirnelius, susirgo geltlige. Tie bandymai buvo tęsiami nuo 1944 m. rugp. 22 dienos iki spalių 25 dienos.

— Darydami vėžio ligos eksperimentus, naciai panaudojo kalines. Jie bandė patikrinti vėžio įskiepijimo galimybes. Jau vokiečius nugalėjus, viena Auschwitzo kalinė, 25 metų amžiaus, iš tos grupės, su kuria buvo daryti vėžio ligos bandymai, mirė. Darant jos kūno skrodimą rasti vidaus organai užkrėsti vėžiu.

NEDARĖ IŠIMČIŲ NĖ MOTERIMS

Kadangi vokiečiams trūko riebalų - aliejų, kurie panaudojami gamybai lipodolio vaistų, reikalingų daryti vidaus peršvietimams, nacių gydytojai surado kitą skiedinį, kurį išbandė ant kalinių moterų Auschwitzo stovykloje. Daugelis iš jų nuo to kentėjo sunkius skausmus.

Strassburge buvo atrasta daug stiklelių — mikroskopinių preparatų, su žmogaus kūno dalimis, paimtomis iš gyvo žmogaus, po to, kai per bandymus buvo įšvirkšta jiems įvairių medikamentų.

Kad ištirtų, kokios įtakos baimė turi į žmogaus organizmo veikimą, nacių daktarai kalinėms moterims pranešdavo, kad jos tuojau bus sušaudytos, o paskiau tyrinėdavo jų kraujavimą.

PRIEVARTA ĖMĖ KRAUJĄ

Iš daugelio kalinių naciai prievarta imdavo kraują transfūzijoms savo kariams. 1942 metų pradžioje vokiečiai pradėjo eksperimentų tikslais kaikuriems kaliniams leisti orą į venas. Jie norėjo patirti, kokį kiekį oro žmogus gali pakelti gyslose.

Tame pačiame kambaryje buvo daromi eksperimentai leidžiant į venas superoxydo — vandenilio skiedinį. Nelaimingasis tuojau mirdavo. Tačiau, jei skiedinį nepataikydavo į veną ir jis išsiliedavo į audinius, kildavo nepakeliamai sunkūs skausmai, bet ne betarpė mirtis. Toks būdas minimų medikamentų įšvirkštimo rastas nepatogus bei nepakankamas ir nuo jo atsisakyta.

ELEKTROS SROVĖ PER SMEGENIS

Su kaliniais naciai taipgi darė bandymus, kaip veikia trumpųjų elektros bangų smūgis. Elektros laidus pritvirtindavo prie smilkinių arba prie kaktos ir sprando ir paleisdavo srovę. Šiuos bandymus darant buvo labai didelis mirties atsitikimų skaičius.

Vieną dieną į lagerį atėjo medicinos profesorius ir aviacijos karininkas. Jie išrinko 30 jaunų stiprių kalinių ir juos atskyrė specialiose patalpose. Užsidėję dujokaukes jie įšvirkštė į rankas po kokius 10 kubinių centimetrų kokio tai skiedinio. Dešimčiai kalinių po to įšvirkštė 15 lašų vogano, dešimčiai kitų tik po aštuonis lašus to paties vaisto, o kitiems — nieko. Kaliniai pastovėjo ištiesę rankas ištisą valandą, o paskiau juos paguldė. Pirmą vakarą kaliniai pradėjo šaukti iš skausmo. Įskiepijimo vietos buvo uždegimo apimtos. Greit tas prasiplėtė po visą kūną. Jiems visiems labai skaudėjo akis ir plaučius. Jie pasidarė be valios, kiti— kaip pablūdę. Pirmasis mirė po dviejų savaičių. Jo lavonas buvo nusiųstas į Strassburgą tyrinėjimams. Visi nelaimingieji buvo kasdieną fotografuojami.

DUJŲ KAMEROS

Specialiame pastate buvo padarytos patalpos išbandymui nuodingųjų dujų veikimo. Buvo paliktas sandariai užtaisytas langas, pro kurio stiklą, buvo galima stebėti dujų veikimą. Nacių daktarai sudaužydavo ampules su nuodingųjų dujų skysčiu, kurio būdavo po du, iki penkių kūbinių centimetrų. Pakilusios dujos užtroškindavo kalinius. Kartais daktarai darydavo bandymus su dujomis patys užsidėję dujokaukes. Taip, 1943 metų rugp. 10 dieną buvo dujomis nunuodytos 86 kalinės moterys, ir jų lavonai tuojau sudeginti. Apskaičiuojama, kad Stuthofo stovykloje iš viso dujomis buvo nutroškinta 1668 moterys ir daugiau kaip 10,000 vyrų.

PIAUSTĖ GYVUS ŽMONES

Kitoje vietoje nacių gydytojai piaustydavo gyvus žmones, norėdami stebėti įvairių organų veikimą. Iš Stuthofo stovyklos jie gaudavo po šimtinę žydų ir juos gyvus piaustydavo. Taip, pavyzdžiui, vienu kartu dvidešimčiai vyrų buvo nuo kojų nulupta oda, palikti atviri muskulai ir paskiau žiūrėjo, kaip seksis sugydyti vartojant tam tikrus vaistus. Kaikurie iš tų vyrų mirė.

Archyvuose rastas vienas nacio gydytojo laiškas, kuriame jisai skundžiasi, kad jam tokiems piaustymams buvo atsiųsta menkos sveikatos kaliniai ir prašė atsiųsti 90 naujų, sveikų kalinių.

KAULAI IŠ LENKIŲ KALINIŲ

Ravensbruke išrinkdavo sveikiausias lenkes kalines ir išimdavo iš jų kaikurias kaulų dalis, kad tuos kaulus persodintų sužeistiems vokiečių kariams. Dažnai iš kalinės išimdavo daug kraujo, kaulų smegenų ir palikdavo nelaimingąsias mirčiai. Vieną kartą kaliniai pamatė būrį lenkių grįžtančių iš ligoninės su baisiomis žaizdomis kojose. Pasirodė, kad buvo atvažiavę iš Berlyno nacių daktarai, kurie jas gyvas piaustė stebėdami muskulų ir kaulų veikimą.

Kitą kartą buvo paimta 50 lenkių moterų nervų chirurgijos eksperimentams. Daugelis mirė nuo tortūrų. Kad nepaliktų ženklų, jų kūnus degindavo, o jei buvo mažesni sužeidimai per tas operacijas, tai nė tvarsčių neuždėję palikdavo susuptas į purvinus kalinių drabužius, ir tik draugės joms rūpinosi.

XX AMŽIAUS ŽVĖRYS

Šitokie baisūs buvo nacių žiaurumai. Juos pralenkia tik bolševikai savo saditiškais kankinimais ne tiek medicinos tikslais, kaip per tardymus NKVD rūsiuose ar vergų darbuose ir kankinimuose tremties lageriuose.

Šitokius žvėriškus apsėjimus su gyvais žmonėmis XX amžiuje stebime ne samojedų palapinėse, ne Afrikos laukinių tarpe, o dviejuse tautose, kurios skelbia savo pranašumą pasaulyje: tas darėsi nacių Vokietijoje ir tebesidaro bolševikų Rusijoje. Tie barbariški žiaurumai, kurie pralenkia hunų ir totorių kruvinus .veiksmus, labiausiai pasireiškė tuose kraštuose, kur iš pagrindų imta rauti krikščionybę, kovoti su Dievo teisėmis žemėje, kur valstybė ėmėsi kovos prieš tikėjimo į nemarią sielą. Žmogus buvo degraduotas į gyvulį ir su juo imtasi elgtis, blogiau kaip kad elgiasi plėšrieji žvėrys džiunglėse, nes žmogiškumo nebetekęs nacis ar bolševikas visą mokslo išmintį ir visus naujausius išradimus panaudojo savo artimo mėsinėjimui, kankinimui ir žvėriškam žudymui.

Dr. J. Prunskis.

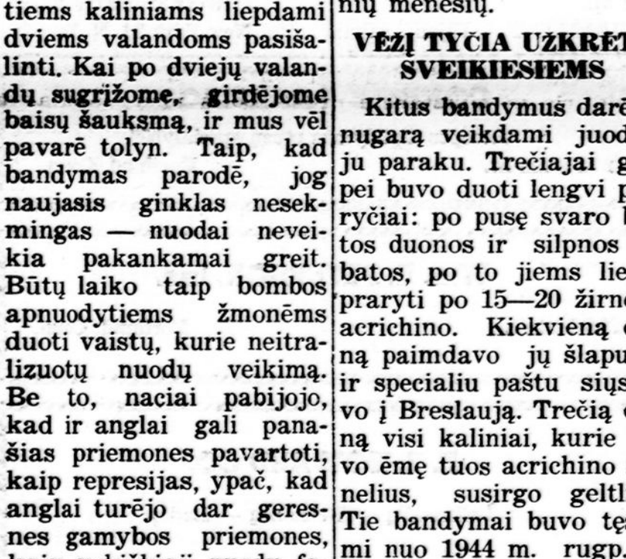

Angliakasys Antanas Cebulesky pagavo Silicosis. Tai plaučių tam tikra liga. Daktarai Burgess Gordon ir Hurley Motley, Philadelphijoj daro ypatingas pastangas su naujausiais išradimais, kad suradus nuo tos ligos sekmingą gydymą. Jie naudojasi iš angliakasių welfare fund.

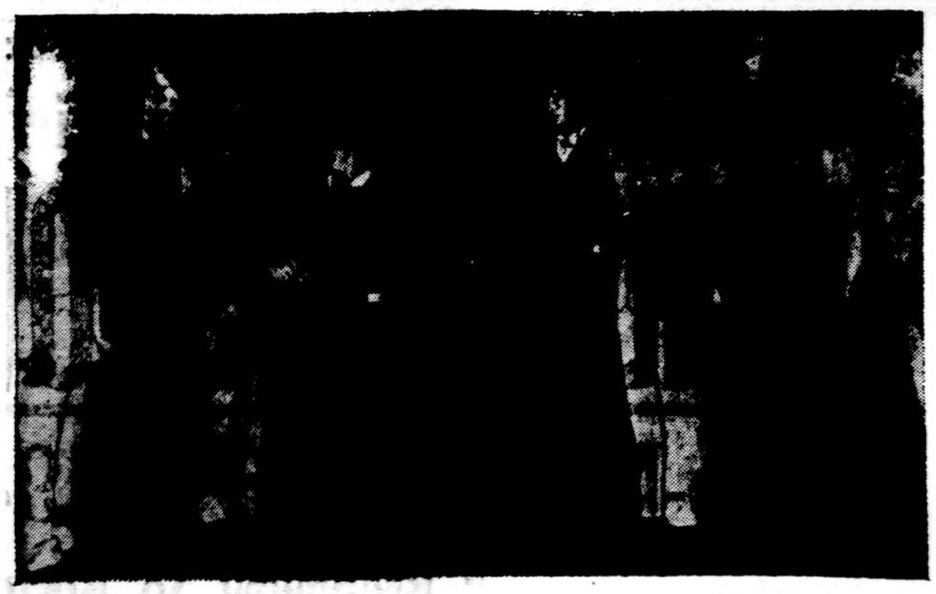

Aukštieji Dėdės Samo Oro Jėgų Veteranai turėjo savo suvažiavimą Madison Square Garden, New Yorke, kur juos atvyko pasveikinti buvęs karo vadas Gen. Dwight D. Eisenhower (trečias iš kairės). Iš dešinės į kairę stovi: Gen. George C. Kenney, Gen. Hoyt S. Vandenberg, Gen. Eisenhower, Col. Kane; M. N. Smith, stovįs už Kane; J. C. Morgan, Jay Zeamer, Col. P. M. Hamilton, Capt. W. R. Lawley, ir Lt. Col. W. A. Shomo. Jų dauguma yra laimėję Congressional Medal'ius.

"Darbininko" 33-jų Metų Jubiliejinio Parengimo

Musical Show ir Šokių Rėmėjai

Parengimas Įvyksta Lapkr. - Nov. 6,

Municipal Building Salėje, So. Boston, Mass.

Programą išpildys Šv. Pranciškaus parapijos Choras iš Lawrence, Mass., vadovybėje muziko Algio Šimkaus.

Šokiams gros pagarsėjusi Dirvallis Orchestra.

KONCERTO RĖMĖJAI —

Albina Zadikis, Rumford, Maine	3.00
Sisters of St. Francis, Mahonoy City, Pa.	2.00
J. Zipkauskas, Mattapan, Mass.	2.00
Vincas Kalesinckas, Shenandoah, Pa.	2.00
Sisters of St. Casimir, Mount Carmel, Penna.	2.00
Ona Einoris, Bridgeport, Conn.	2.00
Albina Melinis, Cleveland, Ohio	2.00
Rev. J. Kelmelis, Newark, N. J.	2.00
Rev. J. Raštutis, Amsterdam, N. Y.	2.00
Rev. George Cesna, Sioux City, Iowa	2.00
Anna Lesinskas, Chicago, Ill.	2.00
Marie Adela, Danielson, Conn.	1.00
Ben. Paplauskas, Methuen, Mass.	1.00
J. Olkovikas, Manchester, N. H.	1.00
J. Dougan, W. Lynn, Mass.	1.00
Mrs. Ona Rudienė, Orange, Mass.	1.00
P. Dobilas, South Boston, Mass.	1.00
Mrs. Elizabeth King, Baltimore, Md.	1.00
Mykolas Andrieskavičius, Lowell, Mass.	1.00
Mrs. A. Dzwonkas, Westmoreland, N. Y.	1.00
William Paulukonis, Elizabeth, N. J.	1.00
Joseph Markunas, Brooklyn, N. Y.	1.00
Povilas Mikalauskas, South Boston, Mass.	1.00
Mrs. A. Sodosky, Northampton, Mass.	1.00
Peter Jokubauskas, Waterbury, Conn.	1.00
Laimutis Dūda, Vermilion Bay, Ont. Canada	1.00
Mrs. Anna Zubris, Brooklyn, N. Y.	1.00
Petras Jurgėla, Hempstead, L.I., N. Y.	1.00
Mrs. H. R. Passey, Wrentham, Mass.	1.00
John Dixon, Norwood, Mass.	1.00
Mrs. Mary Aluska, Cleveland, Ohio	1.00
K. Gelbinauski, Chicago, Ill.	1.00
K. Kucborska, Bridgewater, Mass.	1.00
Mrs. John Sabas, Phila., Pa.	1.00
M. Grigkas, Chicago, Ill.	1.00
Mrs. C. Navickienė, Worcester, Mass.	1.00
J. Daugelevich, Brockton, Mass.	1.00
Thomas Skurevičius, Lawrence, Mass.	1.00
M. Buivid, Lawrence, Mass.	1.00
Ipolitas Razanuskas, Methuen, Mass.	1.00
Ludvina Misienė, Cleveland, Ohio	1.00
Joseph Strongis, West Hollywood, Calif.	1.00
Mrs. L. Skabiškas, Baltimore, Md.	1.00
Mary Zaremba, Manchester, N. H.	1.00
Stephen Bredes, Jr., Brooklyn, N. Y.	1.00
Mr. S. Razukevičius, Prov., R. I.	1.00
Theodore Mickus, New Haven, Conn.	1.00
D. Budrecki, Elizabeth, N. J.	1.00
Michael Bartes, Nashua, N. H.	1.00
Wm. Gedarovich, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. Mary Podzius, Brooklyn, N. Y.	1.00
F. Ambrose, Brooklyn, N. Y.	1.00
Mrs. M. Rusas, Port Washington, L.I., N. Y.	1.00
Bronius Barisas, Windsor, Ont., Canada	1.00
Mr. & Mrs. Limbo, Baltimore, Md.	1.00
D. Stanavich, Lawrence, Mass.	1.00
Anthony Repshis, Norwood, Mass.	1.00
John Kalenauskas, Watertown, Conn.	1.00
Andrius Salnauskas, Waterbury, Conn.	1.00
Mr. Anthony Sedaris, Warehouse Pt., Conn.	1.00
Peter Belis, Terryville, Conn.	1.00
V. Jurgelevičius, So. Boston, Mass.	1.00
Stanley Sviras, Chicago, Ill.	1.00
M. Brangaitis, Brooklyn, N. Y.	1.00
A. Petrušauskas, Cambridge, Mass.	1.00
A. Baltutis, Newark, N. J.	1.00
Adolph Peredna, Lowell, Mass.	1.00
Z. Yuknus, Ontonagon, Mich.	1.00
Alphonse Švedas, Cleveland, Ohio	1.00
M. Valeska, Rochester, N. Y.	1.00
Frances Zalegiris, Baltimore, Md.	1.00
Mrs. Jasinskas, Ocean City, N. J.	1.00
Joseph Kashuba, Torrington, Conn.	1.00
B. Luomonas, Welland, Ont. Canada	1.00
Thomas Butkus, Cleveland, Ohio	1.00
Jonas Dzekevičius, Providence, R. I.	1.00
Petras Kazlauskas, Longlac Ont. Canada	1.00
J. Zukas, Lawrence, Mass.	1.00
A .Nakutis, Gardner, Mass.	1.00
Mrs. A. Molis, Worcester, Mass.	1.00
Jonas Miseikis, East Haven, Conn.	1.00
Frank Lutkevich, Roxbury, Mass.	1.00
Mrs. M. Balsiūnas, Chicago, Ill.	1.00
Antanas Drungilas, Chester, Pa.	1.00
J. Jokubauskas, Montreal, Canada	1.00
V. Klimas, Chicago, Ill.	1.00
P. Mikonis, Phila., Pa.	1.00
G. Davis, Brockton, Mass.	1.00
Anna Aitches, Granville, Ill.	1.00
Joseph Shergalis, Hazleton, Pa.	1.00
Mrs. Anna Oksas, Brockton, Mass.	1.00
Veronika Dzigas, Hudson, Mass.	1.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame,

"Darbininko" Administracija.

"Darbininko" 33-jų Metų Jubiliejinis Parengimas

KONCERTAS-MUSICAL SHOW IR ŠOKIAI

Šeštadienį, Lapkričio-November 6 d., 1948

Municipal Building Salėje, E. Broadway, So. Boston, Mass.

Muzikalį Programą Išpildys Šv. Pranciškaus Parapijos Choras,

VADOVAUJANT MUZIKUI ALGIUI ŠIMKUI

Šokiams Gros John Dirwallio Orkestra. Koncertas prasidės 7 val. – 9 val. Šokiai iki vėlumos.
Įžanga Į Koncertą ir Šokius $1.20 su taksais. Visus nuoširdžiai kviečia – RENGĖJAI.

BALF Centre Gautos Aukos Tarp 1948 m. Rugpiūčio-August 15 ir 31 d.

Connecticut

Columbia, James Kvietkus — 35.00; E. Hartford, Mrs. John Pugzlis 1.00; Thomaston, Frank Danis 5.00; New Britain, Kostas Demikis 2.00; Naugatuck, Vincas Povilaitis— 5.00; Waterbury, J. J. Žemaitis 5.00; Mrs. El. Lukas 2.00; Peter Janušis 2.00; Mrs. K. A. Rudaitis 5.00; Mrs. A. Kiškonis 3.00; Watertown, John & Eva Zdanis 5.00.

Illinois

Aurora, Mrs. A. Zekonis — 5.00; Gillespie, Mrs. Julia Ackes 2.00; E. St. Louis, J. Kranauski 5.00; Melrose Pk., S. Brazinskienė 1.00; William Kudul 5.00; Rockford, George Kulvinskas 10.00; Maywood, M. Martin iš Šv. Onos draugijos 20.00; Waukegan, Adam Svazas 10.00; G. P. Bukantis 2.00; Cicero, Kun. I. Albavičius 100.00; Chicago, Felix Balnius 2.00; Mrs. Elena Bertcher 3.00; Bruno Klemka 2.00; Peter Budrecki 5.00; George Simonaitis 1.00; Joseph Sriubas 5.00; John Balis 1.00; Mrs. Marcelė Marozas 5.00; Izidor Pupauskas 25.00; Mrs. Anna Mikšis 1.00; Jonas Endziulis 10.00; Alex Shimkūnas 5.00; P. J. Indrelė 10.00; K. J. Macke - Mačiukas 5.00; Stanley Simulis 10.00; Mrs. N. U. 5.00.

Maine

Auburn, K. Bukis 1.00; Lewiston, Mrs. E. Bartkienė 4.00; S. Klemenski 1.00.

Maryland

Baltimore, C. A. Radowskas 10.00; Mrs. Selma Skelps 5.00; St. Yanušas 1.00; Michael Paškauskas 1.00.

Massachusetts

Amesbury, Sophie Verbickas 1.00; Brockton, R. Bartkus — 1.00; Anna Karalauskas 5.00; J. Statkaitė 5.00; J. Kašėtienė 5.00; Cambridge, Frank Bitter 2.00; Helen V. Sakowich 10.00; Stoughton, Jonas Jonuškis — 5.00; Dorchester, Albin P. Neviera 5.00; So. Boston, Alfonsas Svilas 2.00; Michael Venis; Peter Šnaras 5.00; Mrs. A. Kirtiklis 5.00; W. Bridgewater, Mrs. V. Kerisza 2.00; Worcester, A. Kazlauskas 2.00.

Michigan

Ann Arbor, P. D. Barauskas $4.00; Detroit, Ant P. Umbras 10.00; Grand Rapids, Felix V. Žukaitis 25.00; Mt. Clemens, Karl Kavaliūnas 10.00.

New Jersey

Allamuchy, William Kasper 25.00; Merchantville, Mrs. Barbara Embros 5.00; B. Embros 10.00; Harrison, Edna Schwartz 1.00.

New York

Amsterdam, BALF nr. 33— 358.00; Rev. J. Raštutis 9.00; Huntington, John Sinušas — 1.00; New Suffolk, L. I., Joseph Alex 1.00; Rochester, John Juška 5.00; F. Šlapelis— 50.00; Rush, Walter Petronis— 25.00; Schenectady, K. Laureckas 10.00; White Plains, Peter Mažeika 5.00; Watervliet, Mrs. Eliz. Anderson 1.00; Yonkers, William Yankowsky 5.00; New York City, Ant. Yablonsky 20.00; Bronx, Mrs. Anna Slawinsky 5.00; Stanley Kozlowski 3.00; Brooklyn, Jonas Galinis 5.00; William Bartkus 5.00; John Gelgota 5.00; John Narvyras 2.00; A. Lučka 1.00; Jonas Patašius 2.00; Walter Ambroze 1.00; Alex V. Skarulis 5.00; Sam Maila 3.00; B. Mender 2.00; Joseph Cesaitis 5.00; Anthony Daugėla — 10.00; Katherine Žvirblis 2.00; B. Sriubas 2.00; John Maslauskas 2.00; Felix Montvila 1.00; Anna Klevecka Bekeris 5.00; P. Raulinaitė 1.00; J. Bačauskas 2.00; Konst. Matulevich — 5.00; Magdalena Pulokas 2.00; Peter Wilchinskas 3.00; Anthony Drunginis 2.00; M. Makarski 2.00; Mrs. Mary Reichert 1.00; P. Katen 5.00; Mrs. Anna Budraitis 2.00; Richmond Hill, Mrs. Julia Urban— 1.00; Maspeth, Mrs. Marcelė Klimaitis 5.00; Michael Markevich 2.00; Sunnyside, L. I., Mrs. M. Schick 5.00; Ozone Park, Francis Peters 3.00; Kotryna Novickienė 5.00; George Dirzis 5.00; Mrs. Anna Shidkus 2.00; Woodhaven, Walter Juška 10.00.

Ohio

Cleveland, P. P. Muliolis — 5.00; Toledo, K. Plačenis 5.00; Dayton, Staley Green 5.00; Peter Sluzas 5.00.

Pennsylvania

Collegeville, W. Petraitis — 2.00; Edwardsville, Jonas Tamelis 2.00; Mt. Carmel, Šv. Kryžiaus par. iš D. Klingos prakalbų 27.00; Friedensburg, Joseph Mickalavage 5.00; Philadelphia, Louis Fleisher 20.00; Mrs. Tekla Ratkievic 5.00; Scranton, Mrs. Helen Chesek 2.00; Peter Karevitch 2.00; Shenandoah, John T. Staniškis 5.00; Reading, Dominic Mikolaitis 5.00; Mrs. Julia Uždavinys 10.00; Lyndwood, John Ogent 10.00; Lansdale, Peter Sobel 5.00; Tamaqua, Anna Litwin 5.00; Minersville, BALF Rėmėjai iš Dr. J. Pajaujo prakalbų 38.28; Wilkes Barre, Mrs. Anna Meskinas 5.00.

Rhode Island

Providence, John Dzekevičius 5.00; BALF nr. 107 per kun. kleb. Joną A. Vaitekūną 400.00; Mary Yesukevičius — 5.00.

Wisconsin

Kenosha, Vladas Ališauskas 5.00; Paul Andriulis 3.00.

Canada

Ste. Marie, Ont., Peter Daunis 1.00.

BALF SKYRIŲ MOKESČIAI

Illinois

Chicago, BALF nr. 4 —9.00.

New York

Amsterdam, BALF nr. 33— 133.00.

Ohio

Cleveland, BALF nr. 55 — 11.00.

AUKOS BALF NAŠLAIČIŲ FONDUI

California

Hollywood, Mrs. Gladys Marriot 128.00.

Connecticut

New Britain, Montvilienė per A. Brinių 25.00.

New York

Brooklyn, iš Kriaučių pramogos per Julę Skarulis 25.00; Woodhaven, Kazimieras Krušinskas 12.00.

Visiems aukojusiems tremtiniams gelbėti, vaikučiams maistui, imigracijai ir gelbstintiems tremtiniams išgelbėti gyvybę — tremtinių vardu BALF Centras nuoširdžiausiai dėkoja.

IŠPILDŽIUSIEMS BALF BLANKUS

Tremtiniams atsiimti pildykite BALF Blankus ir toliau. Malonėkite taupyti laiką sau ir BALF Centrui: — Išpildykite blankus dviejose kopijose ir grąžinkite BALF Centrui. Pasiųstieji į Europą blankai grąžinami BALF Centrui į New Yorką, tik tada jiems duodama eiga. Patikrintieji blankai BALF paruošiami ir persiunčiami imigraciją tvarkančioms įstaigoms. Tik blankus BALF Centrui pasiuntę nesitikėkit, kad tremtiniai tuoj ir atvyks. Juos turės Europoje patikrinti ir paruošti kelionei. Per mėnesį laiko dabar tegalės atvykti dar kol kas tik po apie 1,600 visų tautybių žmonių. Pirmieji atvyks spalių mėn. gale — į New Yorką ir Bostoną. Juo greičiau atsiųsite išpildytas blankas, to greičiau tremtiniai atvyks.

Visais šalpos, imigracijos ir tremtiniams pagalbos reikalais prašome kreiptis į BALF Centrą.

Adresuokite:
United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

Sveikinkite BALF Seimą Chicagoje spalių 15-16 su auka tremtiniui!

Liepos, 1944 metais buvo pranešta, kad dingo lengvasis bomberis ir su juo Sgt. Nat Lepselter. Po kiek laiko dingusieji priskaitomi prie negyvųjų. Bet Mr. ir Mrs. Lepselter, iš Brooklyno ligi šios dienos laiko savo sūnų gyvu ir tik kur ors užklydusiu. Jie jo ieško, skelbia spaudoje ir per visokius spausdinius po tas vietas, kur galėjo ar gali jis rastis. Ir šis vaizdas parodo tėvą ir motiną nešančius plakatus su jų sūnaus smulkiu aprašymu išvaizdos ir tt.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

STAŠKŪNAS, Jonas, gyv. Chicagoje.

STIRBYTĖ, Emilija ir Leokadija, d. Juozo, iš Jurkaičių km., Švekšnos vl.

STRIMAITIENĖ - Klimaitė, Petronelė, d. Antano ir Marijonos, gim. Liudvinavo vl., Marijampolės ap., gyv. New Yorke.

ŠUKAUSKAITĖ, Levose, iš Veliuonos vl., Kauno ap., duktė Mataušo.

TOLEIKIS, Domas, s. Prano, gim. Švekšnos val.

TONKUS, Liudviko, kuris yra miręs, šeima, gyv. rodos New Yorke.

TUMENAS, Pranas, iš Salako vl., Zarasų ap.

TUMOS, Sophie, vyro pavardė nežinoma, gyvenusi 2673 Bainbridge Ave., New York, N. Y.

URBONAVIČIENĖ - Kučinskaitė, Bronė, gim. Veisejų vl., išvyko į JAV pas savo motiną.

VAICENAVIČIUS (Scharran), Pranas, iš Gripiškių km., Stakliškių val., Alytaus ap. 1933 m. gyv. Bostone.

VALIŪNAS, Izidorius, iš Rumšiškių val., Kauno ap., sūnus Mykolo ir Rozalijos Valiūnų.

VALUNGEVIČIŪTĖ, Maria, ištek. pavardė nežinoma, gim. Pasernikuose, turėjo ūkį.

VALUŠIENĖ - Civinskaitė, Elzbieta, iš Šunskų km., Marijampolės ap., gyv. Chicagoje.

VASAITYTĖ, Nastė, iš Kauno - Aleksoto.

VASILIAUSKIENĖ - Stankevičiūtė, Marijona ir jos seserys Katrė Grigaliūnienė, Ona Rakštienė, ir Juzė Stankevičiūtė.

VESATO, Gevose, seniau gyv. 946 W. 31 Pl., Chicago.

VAITKUTĖ - Daugirdienė, Monika, iš Pabebirvio km., Raseinių ap.

VELERTAITĖ - Jonat, Berta, iš Oąrutų km., Paežerių vl., Vilkaviškio ap., gyv. Elizabeth.

VISKANTAS, Jonas, iš Kretingos ap., turi sūnus Albertą ir Joną ir seserį Matildą Galdikienę, gyveno Emerald Ave., Chicagoje.

VALAITYTĖ, Viktorija, iš Raseinių.

VELERTAITĖ - Zier, Anna, iš Obšrutų km., Paežerių vl., Vilkaviškio ap.

VENCELYTĖ - Stadau, Matilde, iš Kaziškės km., Tauragės ap.

VAIČAITIS, Pijus, sūnus Antano Vaičaičio ir Ievos Skučiūtės, kilusių iš Bilevičių km., Veiverių vl., Marijampolės ap., prašo atsiliepti gimines ir pažįstamus.

VAICEKŪNAS, Antanas ir Juozas, ir sesuo Marė.

VAIČIULAITYTĖ, Liucija, d. Simano, gim. Bostone.

VAIDAUGAITĖ - Vaišvilienė, iš Gargždų vl., Kretingos a.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:
Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

CONKLIN PHARMACY
"Receptų išpildymas mūsų specialybė"
274 Main St. Portland, Conn.

Wm. R. PETERSON, Inc.
276 Main St. Portland, Conn.

F. B. HOWARD CO.
Laikrodžių — Deimantų — Radio
7 Center St. Rutland, Vt.

G. E. HUNT FLORIST
"Gėlės Įvairioms Progoms"
Vainikai Laidotuvėms — Bukietai Vestuvėms
129 Church St. Rutland, Vt.

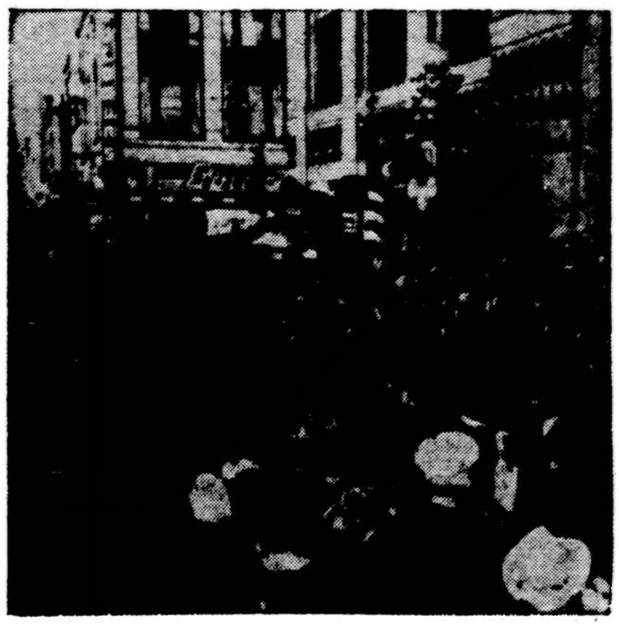

Nuo City Hall, Oakland, Calif., laiptų kalba respublikonų kandidatas į USA prezidentus Gubernatorius Dewey. Tai jo vienminčio kandidato į vice prezidentus Gub. Earl Warren namų vieta. Žmonių minia klausosi ateities pažadais reiškiamų darbų.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Spalių 9 d., mirė miesto ligoninėje ilgai silgęs, Ignas Ramanauskas, kurs vadindavosi James Roman, 64 metų, gyv. 293 D St. Paėjo Triškių parapijos. Amerikoje pragyveno 45 metus. Paliko žmoną Eleonorą (Pilipavičiūtę) dvi seseris ir du brolius. Pašarvotas pas laidotuvių direktorių J. Barasevičių, 254 W. Broadway. Laidojamas spalių 12 d., 9 v. r., iš Šv. Petro parapijos bažnyčios.

Kalbamas Rožančius per visą dieną spalių 12-tą, palei įsigyvenusio įpročio, Šv. Petro parapijos bažnyčioje. Kviečiame visi ateiti ir atkalbėti nors syk tą dieną. Vieša intencija — už komunistų atsivertimą.

Amerikos Raudonasis Kryžius, 17 Gloucester St., Boston, prašo per Arkivyskupą Cushing, moterų ir merginų ateiti, kas gali, pagelbėti slaugėms.

South Boston High School, pirmadienį, atsidaro vakariniams kursams. Čia yra galima mokytis anglų kalbos, aritmetikos, knygvedystę, kaip tapti piliečiu, dirbtuvės ir namų darbų.

Sekmingai baigėsi moterų ir merginų misijos, spalių 10 d., 2:30 v. p.p.

Vyrų misijos prasidėjo pirmadienio vakare.

Krikštai. Spalių 10 d., tapo pakrikštyta Paula Ona, Povilo ir Julės (Trinkaitės) Gailiūnų, gyv. 912 E. 4th St.

Albertina Katrė, Alberto ir Katrės (Saikevičiūtės) Shertikų, gyv. 220 Gold St.

J. Silvestras, Jeremijaus T. ir Anastazijos (Baliukonytės) Jankauskų, 258 W. Broadway.

Mykolas, Petro ir Marijonos (Bandolevičiūtės) Mizerų, gyv. 222 W. 9th St.

Labdarybių Seimas. Amerikos Katalikų Labdarybių 34-tas Seimas laikomas, Bostone, spalių 9-13 dienomis. Dieną prieš seimą sudaryta atstovų registracija. Spalių 9 d., vadovaujančios komisijos laikė savo susirinkimus.

Sekmadienį, 10 v. r., katedroje seimas oficialiai atsidarė su pontifikalėmis šv. mišiomis ir pamokslu. Sesijos laikomos Statler Hotel.

Antradienį, 7 v. v., čia įvyksta seimo didelis bankietas. Dalyvauja ir lietuvių šv. Vincento Pauliečio draugijos atstovai.

Popierių vajus prasidės spalių 17 d. Šv. Petro parapijos žmonės kviečiami taupyti vartotą popierą. Galima nešti į garadžių prie klebonijos, arba prie salės 492 E. 7th St.

Spalių 9 d., mirė, miesto ligoninėje, ilgokai pasirgusi, Marijona Bernatavičienė (Kereišytė), 72 metų amžiaus, gyv. 171 M St. Ji paėjo Gražiškių parapijos. Amerikoje pragyveno 35 metus. Paliko vyrą Petrą, sūnų, dukterį Lietuvoje, seserį ir brolį Joną. Buvo pašarvota pas laidotuvių direktorių D. A. Zaletską. Tapo palaidota iš Šv. Petro parapijos bažnyčios, spalių 11 d., 9 v. r., Šv. Benedikto kapuose.

VISI TALKON!

Talka atsilyginama talka. Tai gražus Lietuvoje praktikuojamas paprotys. Dabar ir mums proga tą gražų paprotį atnaujinti.

Tur būt nėra asmens, grupės ar draugijos kam mūsų mielasis laikraštis "Darbininkas" nebūtų vienokiu ar kitokiu būdu pasitarnavęs. O, mūsų draugijoms, organizacijoms, komitetams ir labai daug. Todėl, jam atsilyginkime tuo pačiu. Visi suremkime pečius ir stokime į talką paremti jo metinį, šaunų parengimą, Koncertą - Musical Show ir Šokius. Tas parengimas įvyks šeštadienį, lapkričio 6, 1948, Municipal Building, So. Boston, Mass.

Paremkime įsigydami bilietą ar įstodami į rėmėjų eiles bei platindami bilietus ir dovanų knygutes.

Dar daug trūksta iki $25,000

Bostono Lietuvių Komitetas — "SAVE THE CARNEY HOSPITAL" yra užsibrėžęs sukelti $25,000 Carney Ligoninės statybai. Vajų pradėjo seniai, bet iki šiol taip ir nepavyko sukelti reikalingą sumą. Komitetas planuoja ruošti koncertą ir kitokius parengimus.

Žemiau paduodame aukotojų vardus ir kiek jie aukojo. Kaip matysite yra ir stambių aukotojų, bet kur daugiau? Komitetas atsišaukia į visus. Aukas galite siųsti Lietuvių Komiteto iždininkui šiuo adresu: **Dr. A. L. Kapochy, 517 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.** J. E. Arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D. asmeniai visiems ir visoms padėkos už aukas.

AUKOTOJAI —

Alexander Goniprow, Marblehead, Mass.	$3,000.00
N.N. per Rev. Francis M. Juras	2,000.00
Anonymous donation	100.00
Anonymous donation	100.00
Knights of Lithuania, Council 17, S. Boston proceeds from dance	425.00
Rev. Francis Virmauskis, S. Boston, Mass.	100.00
Mrs. Veronica A Shimkus, Newton, Mass.	100.00
Stanley Mockus, Dorchester	100.00
James G. Strigunas, S. Boston	100.00
D. Lilienthal, Boston (I. J. Fox)	100.00
St. Peter's Lithuanian Parish Women's Club	100.00
Dorchester Lithuanian Women's Club	100.00
Silver Cafe, Inc. — S. Zaveskas	100.00
Lithuanian R. C. Alliance of America	100.00
Antonina Majauskaitė, S. Boston	50.00
Phyllis Grendal, S. Boston	25.00
Po $10.00	
John Vaich Camera Shop, Newton	10.00
Anthony Alekna, S. Boston	10.00
Mrs. Anna Jakmauh, S. Boston	10.00
Stephen V. Mickevich, S. Boston	10.00
Longinas L. Svelnis, S. Boston	10.00
Po $5.00	
Rev. John Bernatonis, Lawrence	5.00
Mr. and Mrs. Andrew Rusis, Dorchester	5.00
Mr. & Mrs. Victor Thomas (Dorchester), Watertown	5.00
Baltic Florist, S. J. Minkus, S. Boston	5.00
Paul Baltrusiunas, S. Boston	5.00
Antonina Grabian, S. Boston	5.00
Anele Marks, S. Boston	5.00
B. F. Kubilius, S. Boston	5.00
Mary Kleponis, S. Boston	2.00
Po $1.00	
Mrs. Bernice Jacobson, Boston	John Kumpa, Brockton
William Arnazzio, S. Boston	Mary B. Sykes, S. Boston
Edmund McCarron, Wollaston	Eilleen Mahoney, Brookline
Mr. A. Conde, S. Boston	John L. Petrauskas

Bile ką ruošiant ar minint, "Darbininkas" visuomet ateina į talką, todėl atsilyginkime jam savo talka — remdami jo metinį parengimą. **Talk.**

Kryžius Prie Bažnyčios

Užpereitą sekmadienį prie lietuvių bažnyčios buvo pastatytas lietuvių floatas su puikiuoju kryžiumi daržely. Visi atėję į bažnyčią galėjo jį pamatyti, juomi pasigerėti, o senesnieji prisiminti savo brangiąją Lietuvą.

Įsidėjo Kryžiaus Atvaizdą

Užpraeito šeštadienio rytą, Daily Record (6 A.M. laidoje) įsidėjo lietuviškojo kryžiaus atvaizdą. Prie jo, kun. A. Kontautas rodo tautiškai apsirengusiems 5 m. vaikučiams Steputei Bernotaitei ir Vaidotui Vakauzai kryžiaus lietuviško meno ypatybes. Šiam kryžiui projektą pagamino inž. Romualdas Budreika, o padirbdino stalius Starinskas (tremtiniai). Jam pagelbėjo darbu ir įrankiais P. Lengvinas.

Visas South Bostonas Kalba

Visas South Bostonas, kalba apie lietuvių laimėjimą dovanos milžiniškame katalikiško jaunimo parade, užpraeitą sekmadienį. Tuo ypatingai jaudinasi mūsų kaimynai airiai. Girdi, mažiausia iš visų South Bostone parapija laimėjo dovaną, o didžiosios jų parapijos nei viena nelaimėjo. Kadangi iš tokio didelio skaičiaus dalyvių (80,000) tik dovanas laimėjusios parapijos spaudoje paminėtos, o kitos ne, tas ir jaudina mūsų kaimynus airius, lenkus ir italus.

Tremtiniams Žinotina

Praeitą savaitę Bostone prasidėjo viešosios vakarinės mokyklos. Pamokos esti pirmadienio, antradienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 7:30 iki 9:30 val. Čia atvykusiems tremtiniams yra puiki proga pramokti greičiau anglų kalbos. Vietos BALF rašt., p-niai Januškevičienei pasiteiravus, sužinota, jog South Bostono High Schoolė sutinka net vieną mokytoją paskirti priruošti tremtinius prie Amerikos pilietybės kvotimų, jei tik atsiras pakankamas skaičius tremtinių ir pakankamai jau mokančių angliškai. Pamokos, patalpos ir mokslo reikmenys dykai. Įsiregistravimas tik 50c.

Nevystančios Rožės

Nedaug turime tremtyje religinės literatūros lietuvių kalba. Todėl kiekvieną pasirodžiusią tremtyje religinio turinio knygą tenka tik sveikinti. Ypač vertos dėmesio naujai išleistos domininkono Tėvo Tomo Žiūraičio "Nevystančios Rožės" — Šv. Rožančius ir gyvenimas. Dažnai kalbame rožančių, bet retas kuris žino rožančiaus atsiradimo istoriją, kalbėjimo prasmę ir begalinę rožančiaus maldos naudą. Daug kas jį kalba iš įpročio ir mechaniškai, todėl ir reikiamos dvasinės naudos neturi. Tą pats autorius knygelės įvade pastebi:

"Sąmoninga, kultūringa, bet ne tradicinė malda yra galingi kiekvienos asmenybės dvasios sparnai, kuriais jis pakyla virš žemiškos pilkumos į žydriąsias gyvenimo viršūnes.

Tačiau ne visi tais sparnais plasnoja, ne visus jie kelia, nes dažniausiai tie sparnai yra sužaloti, kažkaip iškraipyti.

J. E. ARKIVYSKUPO LAIŠKAS,

skaitytinas Sekmadienį, spalio 10 d.

MYLIMIEJI KRISTUJE:

Sunaudoto popierio vajus ir visas jo paruošimas taip gerai jums žinomas, jog užtenka tik pranešti, kad jis įvyks sekamąjį Sekmadienį, spalio 17 d., ir tęsti kol visa Vyskupija jį atliks.

Aš esu tikras, kad vien priminimas to įvykio paskatins jus taupyti sunaudotus laikraščius, žurnalus, popierines dėžutes ir tam panašius dalykus. Paskirtojo jūsų parapijai popierio rinkimo diena bus paskelbta Vyskupijos organe "Pilote", ir pagarsinta jūsų bažnyčioje.

Būkite tikri, kad dabar, kaip ir praeityje, kiekvienas iš to vajaus laimėtas centas bus sunaudotas pavargėlių šelpimui ir kitiems labdaringiems mano sumanymams. Aš esu jums labai dėkingas už nuolatinį rėmimą Arkivyskupo Cushingo Labdarybės Fondo.

Temeldžiasi už jus Šv. Rožančiaus Karalienė Marija ir teišprašo iš savo Sūnaus reikalingos jums palaimos.

Jums Atsidavęs Dievo Motinoje,
† **RICHARD J. CUSHING,**
Bostono Arkivyskupas.

Padėkos Rezoliucija

Amerikos Lietuvių Tarybai ir visiems geros valios Amerikos lietuviams.

Mes, Eichstatto - Rebdorfo (Vokietija, U. S. zona) stovyklos gyventojai, lietuviai, 1948 m. rugpiūčio mėn. 18 d. susirinkę savo reikalų apsvarstyti ir prisiminę J. A. Valstybių Kongreso priimtą įstatymą (bilių), pagal kurį žymiai tremtinių lietuvių daliai nutiesiamas kelias patekti į Jung. Amerikos Valstybes, nutarėme padėkoti Amerikos Lietuvių Tarybai ir visiems Amerikos lietuviams už padėtas pastangas, kurios daug prisidėjo prie mums palankaus įstatymo priėmimo. Ta pačia proga prašome daryti viską, kad šis įstatymas būtų greitai ir teisingai vykdomas, kad mes galėtum greičiau susitikti su savo broliais ir jiems asmeniškai ne tik žodžiu, bet ir darbu padėkoti bei atsilyginti už visokeriopą pagalbą.

Rebdorfas, 1948 m. rugpiūčio mėn. 26 d.

Susirinkimo įgaliotas
L. T. B. Eichstatto
Apylinkės Komitetas.
(seka parašai)

Sužalota, iškraipyta malda— klaiki dvasinė karikatūra ne tik pačiam tikinčiajam, bet ir dvasinio gyvenimo praktikos stebėtojui. To viso svarbiausia priežastis — sąmoningumo stoka religiniame gyvenime".

Nepakankamo rožančiaus kalbėjimo ir supratimo priežastis aiški: neturėjome savo kalboje rimtos literatūros rožančiaus klausimu. Šį trūkumą vykusiai užpildė Tėvas Tomas Žiūraitis, O. P. savo "Nevystančiomis Rožėmis". Knygelė parašyta lengva kalba, surinkta gražios ir naudingos medžiagos, todėl tinka pasiskaityti ne tik eiliniam katalikui, bet ir inteligentui, nes "rožančius yra paprasčiausia, bet kartu ir giliausia malda. Rožančius — krikščioniškos doktrinos santrauka!"

Tenka tik pageidauti, kad tautiečiai katalikai pasinaudotų šia proga ir taip vertingą leidinį įsigytų ir uoliai perskaitytų.

Kun. Jonas Gasiūnas.

P. S. "Nevystančių Rožių" vienas egzempliorius kainuoja 30 centų. Užsakymus siųsti šiuo adresu:

Rev. Casimir Zvirblis, O.P.
Providence 8, R. I.
Providence College,

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau savo giminių Petrą Rinkevičių, Antaną Kuliešių ir Vladą Kuliešių. Visi kilę iš Kaplių kaimo, Šėtos valsčiaus, Kedainių apskr. Prašome atsišaukti:

K. Bobienė
Dillingen A/D Dudwing
D.P. Camp, Germany
USA Zone.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVC.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — O. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Cūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
Iždininkė — Ona Siauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass.
Tvarkdarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tulelkis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas—Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Maršalka — O. Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

PARSIDUODA
East Granby, Conn. 12 akrų farma su namais. Gera žemė tabakui, daržoves auginti. Ganykla su upeliu karvėms ganyti. Septynių kambarių gyvenamasis namas, gražioj vietoj prie vieškelio. Reikalingos prie žemės trobos. Kreipkitės
Rev. J. J. Kripas
1450 Chapel St.
New Haven, Conn.
(11-15)

REIKALINGA
Pirmos Klasės Mechanikai
Pilnas laikas dirbti. Gera alga, ligoje prižiūrėjimas. Gera proga, geram vyrui. Reikalingi liūdijimai. Atsišaukite asmeniai.
KOLLIGIAN MOTORS, INC.
456 Broadway,
Cambridge, Mass.
(8-12)

Reikalingas
vidutiniai parapijai vargoninkas. Atsišaukite į "Darbininką", 366 West Broadway, So. Boston, Mass.

Kas norite įsigyti Saulėtoje Californijoje Namus ar kitas nuosavybes kreipkitės pas:
CHAS. LUKSIS
Realstatininkas
710 N. Van Ness Ave.,
Hollywood 38, Calif.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius-Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2560
Sūnaus gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

YAKAVONIS
Funeral Home
741 No. Main St.
Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykai
Tel. Brockton 8-1580

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Ave.,
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
(Notary Public)
Patarnavimas dieną ir naktį. Naujas moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis.
Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikalę šaukyte; Tel. Ki-6-6434.

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai.
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims Dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0626
SOU Boston 2090

DAKTARAI

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 Harvard Street
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Gratton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Literatūra

V. Mingėla.

KUN. ANTANAS VIENOŽINSKIS - VIENAŽINDIS

(Poeto 56 metų mirties sukaktį minint)

1892 m. rugsėjo 18 d. Laižuvos parapiją apgaubė neaprašomas gedulas: mirė parapijonių mylimas klebonas ir visos Lietuvos didįžymusis dainius - poetas kunigas Antanas Vienožinskis. Gedulo švdu apsigaubė ne tik Laižuvos m. ir tolimų apylinkių žmonės, bet ir visa tauta.

Kunigas A. V. guodė, ramino pavergtą Lietuvą ir verkė, liudėjo, kartu su pilksermėgiais sodžiaus žmonėmis.

Už tat velioniui nuėjus pas Tėvą, likę vieni be vadovo ir užtarėjo lietuviai jo gailėjo ir verkė tikromis skausmo ašaromis.

Į laidotuves suvažiavo, suėjo, į dešimtį tūkstančių talpinama minia. Sakytum kunigaikštis koks mirė! Rusų valdininkai ir urednikai stebėjosi nematytų žmonių antplūdžiu. Ir buvo ko stebėtis bei būkštauti, nes tokios minios Laižuvoje jie neregėjo. Jiem ėmė vaidintis riaušių galimybė. Bet būkštavimas buvo nepagrįstas.

Tą minią lietuvių į Laižuvą sutraukė nuoširdi ir niekad negęstanti meilė dvasios vadovui kunigui, dainiui - poetui ramintojui skausmo ir sunkios vergijos naštos lengvintojui Antanui Vienožinskiui.

Gailesio aimanos ir verksmas sklido aplink ne tik moterų tarpe, bet nesigėdijo verkti augaloti, stambių pečių vyrai...

Ir gamta savo debesimis uždengė žemę ir gedulo šešėliais glostė liūdesy paskendusią Laižuvą. Paukštužėliai dairėsi aplink nustebę ir susimąstę —jie irgi liovėsi nuostabiais treliais pinę žavesio kupiną simfoniją. Protarpiais lietutis lyg ašaromis drėkino žemės veidą. Kažkas įvyko didelio ir nepataisomo.

Tą momentą savo didybe lyginti galime su Dariaus ir Girėno tragingu skridimu — New York — Kaunas. Ju atliktas didingas žygis, perskridus menku lėktuvu Atlanto vandenyną, ir tragingas finalas — suglaudus sparnus Soldino miškely, beveik ant slenksčio brangios tėvynės Lietuvos didvyrių mirtis sukėlė be galo didelį skausmą Lietuvoj: ir verkė tuomet visi lietuviai — dideli ir maži: moterys ir vyrai ir niekas nesigėdijo iš širdies gelmių skausmo išspaustų ašarų... ir jos nevaržomai, kaip perlai riedėjo per visos lietuvių tautos veidą.

Kun. A. Vienožinskis mirė sulaukęs vos 51 metų amžiaus: tai pats pajėgiausias mąstytojo ir kūrėjo amžius. Tačiau mūsų Viešpaties Dievo keliai ir norai nežinomi... Mirė. Sustingo vieno lietuvio gera ir be galo jautri širdis. Rodos, kaip ir negyveno. Bet jo kūrybinga asmenybė tiek daug sukūrė eilėraščių - dainų, kurie beveik ko ne visi virto liaudies paguodos ir skausmo raminimo dainomis. Poetas savo dainoms ir melodiją pritaikė.

Gal kas pasakytų, jog yra dar garsesnių lietuvių tautos dainių, kaip antai: kun. J. Mačiulis - Maironis. Tas tiesa, bet kun. A. Vienožinskis nė vieną plytą įdėjo į Lietuvos kultūros lobyno didingą pastatą. Abiejų poetų kūryba skirtingo žanro. Kun. A. Vienožinskis kupinas sentimentalinės, elegінės, lirikos, savo dvasioj melancholikas, poetas. Kai kada savo kūrinius dabindavo simbolinio pobūdžio - platoniškos meilės žiedais. Jis neviltin dažnai įpuldavęs. Jo kūryba supinta iš liūdesio ir ilgesio, kančia laistomų žiedų. Poetas kūrybos ekstazėj dažnai apsiverkdavo kūdikio sielos skaistumo ašaromis. Jam buvo gaila pavergtos tautos, gaila savo žmonių tremiamų į Sibirą. Jis buvo nuoširdaus jausmo - širdies dainius ir žmogus.

Tuo tarpu kun. J. Mačiulis-Maironis buvo daugiau kovos ir tėvynės meilės ūgdymo ir skiepijimo tautoje poetas ir dainius. Tačiau nebuvo svetima ir kun. J. Maironiui sentimentalinė lyrika.

Kun. J. Maironio ir A. Vienožinskio gražios dainos skambėjo sodžiuose ir miesteliuose. Žavingos melodijos skambėdamos plaukė — liūliavo miškų viršūnėmis, plaukiančio javo ir žydinčių rugiagėlių lygumomis, žaliuojančiais ir žydinčiais Lietuvos laukais.

Abiejų dainių nebėra, bet jų vardai dainose nemirtingumo aureole spinduliuoja. Tėvams mirus, vaikai jas dainuos.

Kun. A. Vienožinskis buvo ne vien dvasios vadas, kunigas, Laižuvos klebonas... Ne! Pas jį plaukte plaukė žemaitėliai ir patarimo ir paguodos ieškodami. Ir kunigas nė vieno jų neapvilė. Visi išeidavo patenkinti, linksmi.

Abejoju, kad būtų mūsų tarpe vyresnio amž. lietuvių, kurie nebūtų girdėję ar dainavę kun. A. V. dainų. Tai vis iki ašarų nuoširdžios, gražios, širdį jaudinančios dainos.

Kad ir šią paėmę, pamąstykime, pagalvoję pripažinsime tiesą, jog nuoširdžiai linksmintis tegali jauni, o vėliau — senatvė ir žila galva... iki Dievulis pas save pašaukia.

"Linksminkimės ir džiaugkimės
Pakol jauni esam,
Nebus laiko mums linksmintis
Kada jau pasensim:
Kada savo žilą galvą
Jau žemyn nulenksim"...

Jaunystėj poetas kūrė, kiek linksmesnių dainų. Jis buvo sveikas. Turėjo nepaprastai gerą balsą. Būdamas dar kun. seminarijoj giedojęs taip, kad "sienos plyšdavo". Mokėjęs mintinai 150 lietuviškų ir apie 100 svetimų dainų bei giesmių. Buvo geros atminties.

Poeto kun. A. V. kūrybą bandoma rūšiuoti į keturis perijodus:

a) Jaunystės dainos — parašytos dar gimnazijos ir vėliau — dvas. seminarijos mokslo metais;

b) Dainos, kurios gimė iš poeto pergyvenimų;

c) vertimai iš svetimų kalbų (dainos - eilėraščiai;

d) pasakėčia, kuri tik viena čia patiekiama (Vilkas ir ožys).

Kun. A. V. pasakodavęs savo bičiuliams jog atėjus įkvėpimo valandai, jis iš susijaudinimo verkdavęs ir po to gimdavo kančioj graži daina. Štai po porą posmelių dviejų tokių dainų aš čia patiekiu:

"Oi, dainos - dainelės jūs mano patieka,
Visi širdies skausmai pas jumis palieka.
Tada aš laimingas, kam jums dainuoju,
Kada savo vargus verkdams išrokuoju.
Aštrūs valdžios peiliai — širdį man pervėrė
Ir sunkią grandinę ant kaklo užnėrė..."

Kita skamba:

"Sudiev kvietkeli tu brangiausias,
Sudiev ir laimė man bėdnam:
Matau paskirė taip Aukščiausias,
Jog vargt ant svieto reik vienam...

Štai diena jau ir ta adyna,
Kurioj man reikia atsiskirt —
Ci širdis alpsta, Dievas žino
Kaip reiks gyventi ir kur numirti.

Ir dilgė ne visur žaliuoja
Šaka be rasos neprigis.
Ir medis pakirstas svyruoja,
Kaip mano širdis bepagis?!"

Jau iš šito eilėraščio - dainos juntama, jog daina gimė širdies skausme ir giliame išgyvenime. Kurinys nebuvo kūriamas pagal užsakymą, dėl laiko sudorojimo, ne! Daina įgidavo rašytinį pavidalą popieriuje tik tuomet, kada jo siela - dvasia nerasdavo jo organinėj bei fizinėj būtybėj vietos ir veržte veržėsi išorėn giliai išgyventų jausmų pavidale: dainos pavidale.

Tas nepalyginamas nuoširdumas ir gilus, kančia persunktas, išgyvenimas todėl ir buvo mūsų kenčiančios tautos (anuomet) taip gerai ir teisingai suprastas ir užjaučiamas. Užtat kartu su dainium dainavo anų laikų (XIX a.) visi mūsų broliai lietuviai ir sesės.

Kun. A. V. buvo geras pamokslininkas. Sakydamas į savo parapijos brolius - seses Kristuje pamokslą, jis tikėjo ir giliai išgyveno savo temos turinį. Susigraudindavo pats, o susigriaudinęs aiškino nuodėmės baisumą ir Dieviškos išminties dėsnius ašarotomis akimis. Jo pamokslai pravirgdindavo visus klausytojus taip, jog kartais visi klausytojai bažnyčioj verkė.

Kun. A. V. asmenybė šiandien ir amžinai švies lietuvių tautai, kad ir erškėčiais klotą tautos golgotos kelią, gyvu ir nemirštamu pavyzdžiu.

Kun. A. V. su žmogiškom silpnybėm. Supykęs trumpam užsidegdavo, bet tuoj atsileisdavo, nes jo širdis turėjo dieviškos kibirkštės pradą — gerumą. Jo gerumas ir širdies jautrumas kovoje su šaltu protu veik visados laimėdavo. Jis buvo širdies ir jausmo žmogus.

Kun. A. V. mėgo daug skaityti, gilinti savo mokslo - žinojimo akiratį. Savo pamoksluose pateikdavo daug ryškių ir suprantamų pavyzdžių. Paminėdavo gamtos - astronomijos mokslų žinovą bei mokovų Flammarioną ir jo moksliniuose veikaluose išreikštus mintijimus. Tačiau viską tai jis mokėjo, kad ir nemokytam sodiečiui, pertėikti suprantama paprasta kalba.

Dabar, kiek stabtelkim ties jo sukurta pasakėčia "Vilkas ir ožys". Šiame eilėraštvje pajusime šalto proto, žmogaus mastytojo filosofiją. Šia pasakėčią autorius sukūrė 1886 m. pradžioje: jis buvo dar stiprus ir kupinas energijos, daug žadėjo ateičiai.

Literatūros žinovai tvirtina, jog jeigu kun. A. V. būtu vien tik šia pasakėčia "Vilkas ir ožys" temkūręs, vis tiek jo vardas būtu iamžintas lietuviu literatūros istorijoj. Yra prielaidų, jog šią pasakėčią kun. A. V. esąs iš kurios nors svetimos kalbos išvertęs, bet atrodo, jog tas panašu į nesąmonę.

Pasakėčioje nagrinėjamas carinės Rusiios okupacijos metas. Vilkas — rusas, o ožys — lietuvis.

Vilkas kartą sutikęs ožį jam iš karto nupeikė jo dvokiantį, purviną, kaili, o ypač negarbingą jo kilmę.

Vilkas sako: — būtų kas kita, jeigu vilko kailiu ožys būtų pasipuošęs. Ožys galėtų nebijoti nei žiemos, nei šiaurės (Sibiro) ledų! Tai būtų gera. Galiausiai vilkas pridūrė, esą jis iš savo protėvių paveldėjo ir valdžią ir teisę visur ir visada pjauti ir ryti avis ir ožius. Bet, neduok Dieve, kas pabandytų šiam įstatymui priešintis, tas jau daugiau savo tėvynės saulės neberegėtų.

"Bet kad valdžia ir kailis galėtų pritikti
Tad reiks tau pasikeisti ir vilku likti".

Šiuos žodžius išgirdęs ožys nustebo ir klausia, kuriuo būdu jis vilku tapti galėtų? Be to, pridūrė:

"Savo tėvą pažinau: buvo ožys tikras
o senelis ir bočius visi ožiai,
kaip ikras:
ožka buvo motušė, savo pienu girdė.
Tarp ožkų augino, šalia savęs šildė.
Čia suprasti nemoku, gal man galvą kirsti:
Kokiu būdu gal ožys į vilką pavirsti?"

(Bus daugiau)

Lenkijos dabartinis militaris attache, Jungtinėse Valstybėse, Lt. Gen. Izydor Modelski, šiomis dienomis nutraukė santykius su Sovietine - raudonąja Lenkija ir siekia šios šalies leidimo apsigyvenimui su šiame paveiks'e matoma šeima. Jis pasisakė nenoris tarnauti "baisiai diktatūrai", kuri prislėgė jo tėvynę.

A. Vienažindys.

Sudiev, Kvietkeli

Sudiev, kvietkeli tu brangiausias,
Sudiev ir laimė man biednam:
Matau — paskyrė taip Aukščiausias,
Jog vargt pasauly reik vienam...

Štai diena ta jau ir valanda,
Kurioj man reikia atsiskirt,
Oi, širdis alpsta... Dievas žino,
Kaip reiks gyvent ir kur numirt!

Ir dilgė ne visur žaliuoja,
Šaka be rasos neprigis,
Ir medis pakirstas svyruoja, —
Kaip mano širdis bepagis!

Aušra man nepriduos skaistumo,
Nei ramus vėjas neramins.
Nei saulė neatneš linksmumo,
Nei tamsi naktis neužmigdys.

Kaip gaili rasa skalsiai krinta,
Taip mano ašaros riedės,
Jau gailestis man širdį kremta,
O! kas kentėti man padės?

Neg tik berželis svyruonėlis
Per amžius verkdams man supras,
Neg tik prakalbins tas paukštelis,
Kurs savo lizdo nebatras.

Kas dieną ašarų man pietūs
Atneš nelaimių debesis...
Nors kryžiai kris kaip smarkūs lietūs,
Bet meilės tik nebužgesins.

Mylėjau tave ir mylėsiu,
Kol mane žemėmis užkas,
Sparnuotoms mintimis atlėksiu,
Ir krašte svieto širdis ras.

TU NEBARK MANĘS

Tu nebark manęs, gerute,
Nesakyk, kad aš negeras —
Sutemoj tiek teko būti
Per anksti užgeso žaros.

Mano gležnąją jaunystę
Pačiame opiausiam amžiuj
Šaltos darganos tevystė
Ir likimo rankos glamžė.

O širdy troškimai degė,
Buvo mintis—paukščiai lakūs—
Nesilenks jaunystė, regis,
Viso pragaro atakos.

Palikau gimtinę gūžtą —
Mane plačios erdvės mojo —
Bet arams sparnai palūžta
Nevisuomet aukštumoje.

Negavau žvaigždėms vyliokėms
Nė sparnu laisvai pamoti,
Kur vyliodamos sau juokės
Žydrumos bekraščiam plote.

Nublokštam nebepakilti,
Kai mirties ženklais papuoštas.
Taip ir trupa mūsų viltys
Lyg sausų vosilkų ploštas.

Vincas Jonikas.

Į RYTUS IR Į VAKARUS

Į Rytus ir į Vakarus
Kančios mūs tiesias kelias.
Vartus palikim adarus
Į tėviškėlę žalią.

Visur palieka pėdsakai
mūs kojų kruvinų,
tai jais ir vėl sugrįšime
po daugelio dienų.

Jau kraičių neberasime,
tik adaras skrynias,
mūs rankos darbui pratusios
ir vėl pripildys jas.

Tie kraičiai prisisunkę bus
mūs ašarų karčių.
Tegu užtvindys saulę jos
Rytų ir Vakarų.

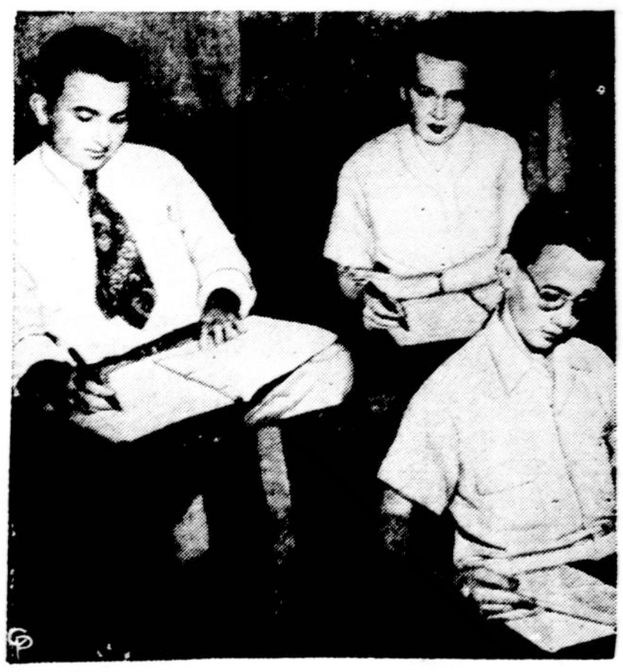

Mokslas populiarus dalykas. Ir tie, kurie jį myli tai jis juos vėliau gausiai apdovanoja. Šis vaizdas mums parodo tūlą Daacks šeimą iš State vas siekia doktorato, motina studijuoja aukštesvas siekia doktarato, motina studijuoja aukštesnę ekonomiką, o sūnus lanko aukštesnę mokyklą.

BUY U.S. SECURITY BONDS

KLAUSYKITE
"Lietuvos Atsiminimų" Radijo Valandų
ŠEŠTADIENIAIS, 5:00 iki 5:30 v.v.
Stotis WEVD (A.M.)
1330 kil., 5000 watts
TREČIADIENIAIS, 5:30 iki 6:00 v.v.
Stotis WGYN (F. M.)
97.9 meg., 20,000 watts
Direk.—Jokūbas J. Stukas
429 WALNUT ST., Newark 5, N. J.
Tel. MArket 2-5360
PASTABA: Trečiadienio radijo programos prasidės Spalių (Oct.) 20 d., 1948. Tai bus pirmosios Lietuviškos kultūriškos programos leidžiamos per F. M. Radiją Jungtinėse Valstybėse! Jos bus pritaikintos Amerikiečiams ir Lietuviškam jaunimui...